

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 2. septembra 2021 *

„Odvolanie – Štátna pomoc – Schéma pomoci – Článok 108 ods. 2 a 3 ZFEÚ – Nariadenie (ES) č. 659/1999 – Článok 4 ods. 3 a 4 – Pojem ‚pochybnosti o zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom‘ – Rozhodnutie o nevznesení námietok – Nezačatie konania vo veci formálneho zisťovania – Usmernenie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 – Kódex najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci – Kontakty ‚pred oznámením opatrenia‘ – Procesné práva dotknutých osôb – Trh s kapacitou elektrickej energie v Spojenom kráľovstve“

Vo veci C-57/19 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 25. januára 2019,

Európska komisia, v zastúpení: É. Gippini Fournier a P. Němečková, splnomocnení zástupcovia,
odvolateľka,

ktorú v konaní podporujú:

Poľská republika, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

vedľajší účastník konania v odvolacom konaní,

ďalší účastníci konania:

Tempus Energy Ltd, so sídlom v Pontypridde (Spojené kráľovstvo),

Tempus Energy Technology Ltd, so sídlom v Pontypridde,

v zastúpení: J. Derenne, D. Vallindas, avocats, a C. Ziegler, Rechtsanwalt,

žalobcovia v prvostupňovom konaní,

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: pôvodne F. Shibli, S. McCrory a Z. Lavery, neskôr F. Shibli a S. McCrory, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci: G. Facenna, QC, a D. Mackersie, barrister,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras (spravodajca), sudcovia N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe,

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 3. júna 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Európska komisia sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 15. novembra 2018, Tempus Energy a Tempus Energy Technology/Komisia (T-793/14, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2018:790), ktorým Všeobecný súd zrušil rozhodnutie Komisie C(2014) 5083 final z 23. júla 2014 o nevznesení námietok voči schéme pomoci týkajúcej sa trhu s kapacitou v Spojenom kráľovstve (štátna pomoc 2014/N-2) (Ú. v. EÚ C 348, 2014, s. 5, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 659/1999

- 2 Článok 4 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie [článku 108 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 83, 1999, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339), nazvaný „Predbežné preskúmanie oznámenia a rozhodnutí Komisie“, ktorý sa uplatňuje na dotknutú schému pomoci, vo svojich odsekoch 2 až 5 stanovuje:

„2. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že úradne oznámené opatrenie nepredstavuje pomoc, zaznamená toto zistenie formou rozhodnutia.

3. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že nevznikli žiadne pochybnosti o zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, pokým spadá do rámca článku [107] ods. 1 [ZFEÚ], rozhodne, že opatrenie je zlučiteľné so spoločným trhom (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie, ktoré nevyvolalo námietky‘). Rozhodnutie bude špecifikovať, ktorá výnimka zo zmluvy sa použila.

4. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že vznikli pochybnosti, čo sa týka zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, rozhodne o začatí konania podľa článku [108] ods. 2 [ZFEÚ] (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania‘).

5. Rozhodnutia, na ktoré sa odvolávajú odseky 2, 3 a 4 sa vykonávajú [sú prijaté – *neoficiálny preklad*] do dvoch mesiacov. Toto obdobie začína v deň nasledujúci po doručení úplného oznámenia. Oznámenie sa bude považovať za úplné, ak do dvoch mesiacov od jeho obdržania alebo od obdržania akýchkoľvek ďalších požadovaných informácií Komisia nepožiadala o žiadne ďalšie informácie. Obdobie možno predĺžiť so spoločným súhlasom Komisie a príslušného členského štátu. Podľa potreby Komisia môže stanoviť kratšie časové lehoty.“

3 Článok 6 tohto nariadenia, nazvaný „Konanie vo veci formálneho zisťovania“, v odseku 1 uvádza:

„Rozhodnutie začať konať [o začatí konania – *neoficiálny preklad*] vo veci formálneho zisťovania zhrnie príslušné záležitosti faktov a práva [relevantné skutkové a právne skutočnosti – *neoficiálny preklad*], bude zahrňovať predbežné zhodnotenie Komisie, ktoré sa týka charakteru pomoci navrhovaného opatrenia a vysvetlí pochybnosti, čo sa týka jeho zlučiteľnosti so spoločným trhom. Rozhodnutím sa vyzve daný členský štát a iné zainteresované strany, aby predložili pripomienky v rámci predpísaného obdobia, ktoré by za normálnej situácie nemalo presahovať jeden mesiac. V riadne odôvodnených prípadoch Komisia môže predĺžiť predpísané obdobie [Komisia môže v náležité odôvodnených prípadoch predĺžiť stanovenú lehotu – *neoficiálny preklad*].“

Kódex najlepšej praxe

4 Kódex najlepšej praxe pre uskutočňovanie konaní vo veci kontroly štátnej pomoci (Ú. v. EÚ C 136, 2009, s. 13, ďalej len „kódex najlepšej praxe“) obsahuje okrem iného hlavu 3, nazvanú „Prednotifikačná fáza“, v ktorej sa nachádzajú body 10 až 18 tohto kódexu. Body 10 až 16 znejú takto:

„10. Skúsenosti Komisie dokazujú, aké prínosné sú vzťahy pred notifikáciou, a to aj v zdanlivo štandardných prípadoch. Vzťahy pred notifikáciou poskytujú útvarom Komisie a notifikujúcemu členskému štátu možnosť neformálne a dôverne prediskutovať právne a hospodárske aspekty navrhovaného projektu v období pred notifikáciou, a tým zvyšujú kvalitu a úplnosť notifikácií. V tejto súvislosti môžu členské štáty spolu s útvarmi Komisie spoločne vypracovať konštruktívne návrhy na zmenu problematických aspektov plánovaného opatrenia. Táto fáza teda vytvára cestu pre rýchlejšie spracúvanie oznámení po ich formálnom predložení Komisii. Úspešná prednotifikačná fáza by mala Komisii účinne umožniť prijímanie rozhodnutí podľa článku 4 ods. 2, 3 a 4 nariadenia... č. 659/1999 do dvoch mesiacov od dátumu notifikácie...“

11. Vzťahy pred notifikáciou sa osobitne odporúčajú v tých prípadoch, v ktorých existujú nové alebo osobitné prvky, ktoré by boli dôvodom na neformálne predbežné rozhovory s útvarmi Komisie, ale neformálne usmernenie sa poskytne vždy, keď o to členský štát požiada.

3.1. Obsah

12. Prednotifikačná fáza ponúka možnosť diskutovať s daným členským štátom a poskytnúť mu usmernenie o rozsahu informácií, ktoré sa majú poskytnúť v notifikačnom formulári, aby sa tak zabezpečila jeho úplnosť odo dňa notifikácie. Prínosná prednotifikačná fáza môže tiež podnietiť rozhovory v otvorenej a konštruktívnej atmosfére o akýchkoľvek dôležitých otázkach, ktoré vzniknú v súvislosti s plánovaným opatrením. Toto je dôležité najmä pokiaľ ide o projekty, ktoré ako také nemohli byť prijaté, a preto mali byť vzaté späť alebo značne zmenené. V tejto fáze možno uskutočniť aj analýzu dostupnosti iných právnych základov alebo určiť relevantné precedensy. Úspešná prednotifikačná fáza navyše umožní útvarom Komisie a členským štátom zaoberať sa kľúčovými otázkami týkajúcimi sa hospodárskej súťaže, ekonomickou analýzou

a v prípade potreby externým odborným posudkom potrebným na preukázanie súladu plánovaných projektov so spoločným trhom. Notifikujúci členský štát preto tiež môže požiadať útvary Komisie v prednotifikačnej fáze, aby sa naň nevzťahovala povinnosť poskytnúť určité informácie požadované podľa notifikačného formulára, ktoré v prípade osobitných okolností prípadu nie sú pre jeho posudzovanie potrebné. Prednotifikačná fáza má zásadný význam pre určenie, či sa vec *prima facie* kvalifikuje ako vec pre vybavenie v rámci zjednodušeného postupu...

3.2. Rozsah pôsobnosti a časový rozvrh

13. Aby bola prednotifikačná fáza konštruktívna a účinná, je v záujme daného členského štátu, aby Komisii poskytol na základe návrhu notifikačného formulára informácie potrebné na posúdenie plánovaného projektu štátnej pomoci. S cieľom uľahčiť rýchle vybavenie veci sa budú v zásade uprednostňovať kontakty prostredníctvom e-mailu alebo konferenčných telefonátov pred stretnutiami. Útvary Komisie spravidla nadviažu prvý prednotifikačný kontakt... do dvoch týždňov od prijatia návrhu notifikácie.

14. Vo všeobecnosti by kontakty pred notifikáciou nemali trvať dlhšie ako dva mesiace a nasledovať by po nich mala úplná notifikácia. Ak kontakty pred notifikáciou neprinesú žiadané výsledky, útvary Komisie môžu vyhlásiť prednotifikačnú fázu za ukončenú. Vzhľadom k tomu však, že časový rozvrh a charakter kontaktov pred notifikáciou závisia od zložitosti každého individuálneho prípadu, môžu tieto kontakty trvať niekoľko mesiacov. Komisia preto navrhuje, aby v osobitne zložitých prípadoch (napríklad pomoc na záchranu, rozsiahly výskum a vývoj, rozsiahla individuálna pomoc alebo osobitne veľké alebo zložité schémy pomoci) nadviazali členské štáty kontakty pred notifikáciou hneď, ako to je možné, aby sa tak umožnila plnohodnotná diskusia.

15. Zo skúseností Komisie vyplýva, že zahrnutie príjemcu pomoci pri nadväzovaní kontaktov pred notifikáciou je veľmi užitočné, najmä pokiaľ ide o prípady so značnými technickými, finančnými a projektovými dôsledkami. Komisia preto odporúča, aby... príjemcovia individuálnej pomoci boli zahrnutí do kontaktov pred notifikáciou.

16. Okrem osobitných prípadov zahŕňajúcich nové alebo zložité prvky sa Komisia bude usilovať o to, aby dotknutým členským štátom na konci fázy pred notifikáciou poskytla neformálne predbežné posúdenie projektu. Toto nezáväznú posúdenie nebude oficiálnym stanoviskom Komisie, ale neformálnym usmernením útvarov Komisie o úplnosti návrhu notifikácie a o *prima facie* súlade navrhovaného projektu so spoločným trhom. V osobitne zložitých prípadoch môžu útvary Komisie na žiadosť členského štátu tiež poskytnúť písomné usmernenie o informáciách, ktoré ešte treba poskytnúť.“

Usmernenie 2014 – 2020

- 5 Hlava 3 usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 200, 2014, s. 1, ďalej len „usmernenie 2014 – 2020“), nazvaná „Posúdenie zlučiteľnosti podľa článku 107 ods. 3 písm. c) [ZFEÚ]“, obsahuje túto pasáž:

„(25) V oddiele 3.2 sú stanovené všeobecné podmienky zlučiteľnosti týkajúce sa všetkých opatrení pomoci, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti týchto usmernení, pokiaľ sa špecifickejšími oddielmi kapitoly 3 nespresňujú alebo nemenia tieto všeobecné podmienky zlučiteľnosti....

...

3.1. Spoločné zásady posudzovania

...

(27) Na tento účel bude Komisia považovať opatrenie štátnej pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom iba vtedy, ak spĺňa každé z nasledujúcich kritérií.

...

e) primeranosť pomoci (pomoc obmedzená na minimum): výška pomoci je obmedzená na minimum potrebné na podnietenie ďalšej investície alebo činnosti v dotknutej oblasti (oddiel 3.2.5);

...

3.2.5. Primeranosť pomoci

...

(69) Pomoc v oblasti životného prostredia a energetiky sa považuje za primeranú, ak sa výška pomoci na jedného príjemcu obmedzuje na minimum potrebné na dosiahnutie požadovanej ochrany životného prostredia alebo cieľa v oblasti energetiky.

...

3.2.6. Zabránenie neprípustným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod

3.2.6.1. Všeobecné úvahy

...

(92) Pomoc môže mať aj ďalšie rušivé účinky vyplývajúce z posilnenia alebo zo zachovania značnej trhovej sily príjemcu. Dokonca aj keď pomoc neposilňuje značnú trhovú silu priamo, môže ju posilňovať nepriamo tým, že existujúcich konkurentov odrádza od expanzie, núti ich k odchodu alebo odrádza nových konkurentov od vstupu.

...

3.9. Pomoc na primeranosť výroby

...

3.9.2. Potreba štátneho zásahu

...

(223) Členské štáty by mali jasne preukázať dôvody, prečo sa od trhu v prípade absencie zásahu nemôže očakávať dostatočná kapacita, pričom sa zohľadní prebiehajúci trhový a technologický vývoj...

(224) Komisia v rámci svojho posúdenia okrem iného a v náležitých prípadoch zohľadní nasledujúce prvky, ktoré má poskytnúť členský štát:

...

b) posúdenie vplyvu zapojenia strany dopytu vrátane opatrení na podporu riadenia na strane dopytu...

...

3.9.5. Proporcionalita

(228) Výsledkom výpočtu celkovej výšky pomoci by malo byť, že príjemcovia získajú mieru návratnosti, ktorú možno považovať za primeranú.

(229) Súťažné ponukové konanie s jasnými, transparentnými a nediskriminačnými kritériami, účinne zamerané na stanovený cieľ, sa bude považovať za postup, ktorý za normálnych okolností vedie k primeraným mieram návratnosti.

(230) Súčasťou opatrenia by mali byť mechanizmy, pomocou ktorých sa zabezpečí, že nemôžu vzniknúť neočakávané zisky.

(231) Opatrenie by malo byť vytvorené tak, aby sa zabezpečilo, že cena zaplatená za dostupnosť sa automaticky približuje nule, keď sa očakáva, že úroveň dodávanej kapacity bude postačujúca na uspokojenie úrovne požadovanej kapacity.

3.9.6. Zabránenie nežiaducim negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod

(232) Opatrenie by malo byť navrhnuté tak, aby sa do opatrenia mohla zapojiť akákoľvek kapacita, ktorá môže účinne prispieť k zmierneniu problému primeranosti výroby, pričom sa zohľadnia najmä tieto faktory:

a) účasť výrobcov využívajúcich rôzne technológie a prevádzkovateľov poskytujúcich opatrenia s rovnakou technickou výkonnosťou, napríklad riadenie na strane dopytu, prepojovacie vedenia a uskladnenie. Bez toho, aby bol dotknutý bod 228, obmedzenie účasti môže byť opodstatnené len na základe nedostatočnej technickej výkonnosti potrebnej na vyriešenie problému primeranosti výroby. Mechanizmus primeranosti výroby by mal byť navyše otvorený pre možnú agregáciu dopytu aj ponuky;

...

(233) Opatrením by sa:

a) nemali znižovať stimuly pre investície do prepojovacej kapacity;

b) nemalo narúšať prepájanie trhu vrátane vyrovnávacích trhov;

c) nemali narúšať investičné rozhodnutia o výrobe, ktoré boli prijaté pred opatrením, ani rozhodnutia prevádzkovateľov týkajúce sa vyrovnávacieho trhu alebo trhu s doplnkovými službami;

d) nemalo príliš posilniť dominantné postavenie;

e) mali uprednostňovať nízkouhlíkoví výrobcovia v prípade rovnocenných technických a hospodárskych parametrov.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 6 Okolnosti predchádzajúce sporu, ktoré sa nachádzajú v bodoch 1 až 20 napadnutého rozsudku, možno pre potreby tohto konania zhrnúť takto.
- 7 Spoločnosti Tempus Energy Ltd a Tempus Energy Technology Ltd (ďalej spoločne len „Tempus“) sú držiteľmi licencie dodávateľa elektrickej energie v Spojenom kráľovstve a predávajú technológiu riadenia spotreby elektrickej energie, ktorá je známa aj ako „riadenie dopytu“, jednotlivcom a profesionálom.
- 8 Schéma pomoci, ktorej sa týka sporné rozhodnutie (ďalej len „dotknuté opatrenie“), spočíva v tom, že Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska zriadilo trh s kapacitou tým, že poskytovateľom kapacity elektrickej energie vypláca odmenu za ich záväzok dodávať elektrickú energiu alebo znížiť alebo odložiť spotrebu elektrickej energie v období namáhania siete. Cieľom takéhoto systému je, ako sa uvádza v odôvodnení 3 sporného rozhodnutia, zabezpečenie bezpečnosti dodávok.
- 9 Pokiaľ ide o fungovanie trhu s kapacitou, požadovaná veľkosť kapacity je definovaná centrálné a trh prostredníctvom aukcií určuje primeranú cenu za dodanie tohto množstva. Každý rok sa na aukciách draží kapacita v súvislosti s dodávkou, ku ktorej dôjde o štyri roky (ďalej len „aukcie T-4“). Ďalšia aukcia sa koná v roku, ktorý predchádza roku dodania v súvislosti s hlavnými aukciami (ďalej len „aukcie T-1“). Určitá kapacita sa systematicky odpočíta z aukcií T-4, aby bola „vyhradená“ pre aukcie T-1, a to na základe odhadu kapacity riadenia „rentabilného“ dopytu, ktorú možno ponúkať na aukciách T-1. Sporné rozhodnutie spresňuje, že vzhľadom na to, že aukcie T-1 ponúkajú prevádzkovateľom v oblasti riadenia dopytu lepší spôsob prístupu na trh, sa vláda Spojeného kráľovstva zaväzuje umiestniť na aukcie T-1 najmenej 50 % kapacity, ktorá bola „vyhradená“ pred štyrmi rokmi. Aukcie T-4 a T-1 (ďalej len „trvalé aukcie“) predstavujú trvalú schému. Okrem trvalej schémy existoval prechodný režim, podľa ktorého boli pred obdobím dodávok 2018/2019 stanovené „prechodné“ aukcie, ktoré boli otvorené hlavne prevádzkovateľom v oblasti riadenia dopytu.
- 10 Ak sú poskytovatelia kapacity vybratí, uzatvára sa s nimi zmluva o kapacite so zúčtovacou cenou, teda s najnižšou cenou stanovenou na konci zostupných aukcií. Doba platnosti zmlúv, v súvislosti s ktorými účastníci podávajú ponuky, sa líši. Zatiaľ čo teda väčšina existujúcich poskytovateľov kapacity môže uzatvárať zmluvy s dobou platnosti na jeden rok, poskytovatelia kapacity, ktorých kapitálové výdavky prevyšujú 125 libier šterlingov (GBP) (približne 141 eur) na kilowatt (kW) (elektrárne, ktoré treba obnoviť), tak môžu uzatvárať zmluvy s maximálnou dobou platnosti tri roky a poskytovatelia kapacity, ktorých kapitálové výdavky prevyšujú 250 GBP na kW (približne 282 eur) (novovybudované elektrárne), môžu uzatvárať zmluvy s maximálnou dobou platnosti pätnásť rokov. Zmluvy na viac ako jeden rok sa uzatvárajú len v prípade aukcií T-4.
- 11 Náklady vynaložené na financovanie odmien za kapacity hradia všetci schválení dodávateľa elektrickej energie. Poplatok uplatňovaný na dodávateľov elektrickej energie sa určuje v závislosti od ich podielu na trhu a počíta sa na základe dopytu zaznamenaného medzi 16.00 hod. a 19.00 hod. cez týždeň od novembra do februára, aby mali podnet na zníženie dopytu po

elektrine ich zákazníkov počas období, keď je vo všeobecnosti najvyšší. Podľa sporného rozhodnutia sa to musí realizovať znížením požadovaných kapacít a v dôsledku toho znížením nákladov na trhu s kapacitou.

- 12 Komisia sporným rozhodnutím rozhodla, že proti dotknutému opatreniu nevznesie námietky z dôvodu, že toto opatrenie je zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, keďže bolo v súlade s kritériami stanovenými v oddiele 3.9 usmernenia 2014 – 2020.

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 13 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 4. decembra 2014 podala Tempus žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.
- 14 Na podporu svojej žaloby uviedla dva žalobné dôvody založené po prvé na porušení článku 108 ods. 2 ZFEÚ, na porušení zásad zákazu diskriminácie, proporcionality a ochrany legitímnej dôvery, ako aj na nesprávnom posúdení skutkových okolností a po druhé na nedostatku odôvodnenia.
- 15 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd vyhovel prvému žalobnému dôvodu a bez toho, aby preskúmal druhý žalobný dôvod, vyhovel žalobe a zrušil sporné rozhodnutie.
- 16 Konkrétne, ako vyplýva z bodu 267 napadnutého rozsudku, sa Všeobecný súd domnieval, že existuje súbor objektívnych a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov založených jednak na dĺžke a okolnostiach prednotifikačnej fázy a jednak na neúplnom a nedostatočnom obsahu sporného rozhodnutia z dôvodu neexistencie vhodného vyšetrovania zo strany Komisie vo fáze predbežného preskúmania, pokiaľ ide o určité aspekty trhu s kapacitou, čo potvrdzuje, že Komisia prijala toto rozhodnutie napriek existencii pochybností v zmysle článku 4 nariadenia č. 659/1999, ktoré mali Komisiu viesť k začatiu konania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

Návrhy účastníkov konania v konaní o odvolaní

- 17 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnutý rozsudok,
  - zamietol návrh na zrušenie sporného rozhodnutia alebo subsidiárne vrátil vec Všeobecnému súdu na preskúmanie druhého žalobného dôvodu vzneseného na prvom stupni, a
  - v každom prípade zaviazal Tempus na náhradu trov konania, ktoré vznikli v konaní pred Všeobecným súdom a v odvolacom konaní.
- 18 Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska podporuje návrhy Komisie, rovnako ako Poľská republika, keďže jej bol rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 5. júla 2019 povolený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi konania na podporu návrhov Komisie.
- 19 Tempus navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie ako neprípustné alebo nedôvodné,

- subsidiárne rozhodol o druhom žalobnom dôvode vznesenom na prvom stupni založenom na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia a zrušil sporné rozhodnutie,
- uložil Komisii povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené spoločnosťou Tempus v konaní pred Všeobecným súdom, ako aj pred Súdny dvorom, a
- uložil Spojenému kráľovstvu povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania.

O odvolaní

- 20 Komisia na podporu svojho odvolania uvádza jediný odvolací dôvod založený na nesprávnom výklade článku 108 ods. 2 a 3 ZFEÚ, ako aj na článku 4 ods. 2 a 3 nariadenia č. 659/1999.
- 21 Tento odvolací dôvod sa delí na dve časti, z ktorých prvá časť je založená na pochybeniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd pri výklade pojmu „závažné ťažkosti“, ako aj na zohľadnení dĺžky a okolností kontaktov pred oznámením ako skutočností predstavujúcich takéto ťažkosti, na existencii kritických pripomienok tretích osôb, ako aj na zložitosti a novosti dotknutého opatrenia, a druhá časť je založená na nesprávnom konštatovaní Všeobecného súdu o tom, že Komisia opomenula vykonať vhodné vyšetrovanie týkajúce sa určitých aspektov trhu s kapacitou v Spojenom kráľovstve.

O prvej časti jediného odvolacieho dôvodu

Argumentácia účastníkov konania

- 22 Komisia uvádza päť výhrad na podporu prvej časti svojho jediného odvolacieho dôvodu. V rámci prvej výhrady Komisia podporovaná Spojeným kráľovstvom a Poľskou republikou v podstate tvrdí, že v bodoch 68 až 72 napadnutého rozsudku sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o rozsah preskúmania, ktoré musí vykonať vo vzťahu k opatreniu štátnej pomoci oznamovaného členským štátom. Všeobecný súd sa totiž nesprávne domnieval, že Komisia sa v prejednávanej veci nemohla uspokojiť s informáciami poskytnutými Spojeným kráľovstvom, ale mala vykonať svoje vlastné vyšetrovanie a vyhľadať iné zdroje informácií na účely jej posúdenia počas fázy predbežného preskúmania.
- 23 Podľa Komisie z úvah Všeobecného súdu vyplýva, že je povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania vždy, keď jej rozhodnutie úplne nevyhoví kritickým pripomienkam tretích osôb týkajúcich sa posudzovaného opatrenia pomoci. Komisia zdôrazňuje, že v prejednávanej veci nedostala žiadnu oficiálnu sťažnosť týkajúcu sa dotknutého opatrenia. Okrem toho neignorovala pripomienky formulované neformálnym a spontánnym spôsobom tretími osobami počas neformálnej fázy pred oznámením. Domnieva sa však, že nebola povinná vyhľadávať informácie z iných zdrojov. Skutočnosť, že Všeobecný súd rozhodol inak, mala za následok premenu postupu predbežného preskúmania na postup preskúmania opatrenia *ex offio*, čím by sa navyše odstránila voľná úvaha, ktorou Komisia disponuje na preukázanie existencie pochybností o zlučiteľnosti opatrenia s vnútorným trhom.

- 24 Okrem toho z dôvodu značných rozdielov medzi oznamovanou pomocou a protiprávnou pomocou, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, Komisia zastáva názor, že z rozsudku z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 62), nemožno vyvodiť, že je povinná v prípade oznamovanej pomoci z vlastného podnetu vyšetriť všetky okolnosti veci, vypočítať dotknuté osoby a odpovedať na všetky ich argumenty, ak je na základe informácií poskytnutých oznamujúcim členským štátom po skončení prvého preskúmania presvedčená, že oznamované opatrenie nepredstavuje pomoc, alebo ak musí byť takto kvalifikované, je zlučiteľné s vnútorným trhom.
- 25 Spojené kráľovstvo a Poľská republika sa tiež domnievajú, že Všeobecný súd uplatnil v prejednávanej veci zjavne nízku prahovú hodnotu na to, aby konštatoval existenciu pochybností v prejednávanej veci, a nezohľadnil mieru voľnej úvahy, ktorou Komisia disponuje pri uplatňovaní článku 107 ods. 3 ZFEÚ, a vo svojom rozhodnutí začať alebo nezačať konanie vo veci formálneho zisťovania. Domnievajú sa, že prístup Všeobecného súdu v skutočnosti vedie k odstráneniu akéhokoľvek rozlišovania medzi predbežným preskúmaním a konaním vo veci formálneho zisťovania, a to v rozpore s tým, čo stanovuje nariadenie č. 659/1999. Okrem toho tento prístup zaväzuje Komisiu pokračovať vo svojom prešetrovaní hneď, ako dotknutá osoba vyjadrí v rámci predbežného preskúmania obavy v súvislosti s dotknutým opatrením, hoci táto osoba nepredložila nijaký dôkaz. Okrem toho skutočnosť, že Komisia v prejednávanej veci neodpovedala na každé z tvrdení predložených spoločnosťou Tempus v priebehu konania, neznamená, že nemohla prijať sporné rozhodnutie na základe informácií, ktoré mala k dispozícii. Skutočnosť, že toto rozhodnutie spoločnosti Tempus nevyhovuje, nepreukazuje, že Komisia nemala informácie, ktoré jej umožnili prijať opatrenie takejto povahy.
- 26 V rámci druhej výhrady Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 79 a nasl. napadnutého rozsudku konštatoval, že vlastnosti opatrenia, akými sú jeho technická zložitnosť, novosť alebo výška pomoci v absolútnej hodnote, môžu svedčiť o existencii „závažných ťažkostí“ pri preukazovaní zlučiteľnosti tohto opatrenia so Zmluvou o FEÚ. Fakticky tieto skutočnosti nie sú relevantné na posúdenie tejto otázky a Komisia sa snaží práve prekonať technické ťažkosti spisu počas kontaktov pred notifikáciou. Judikatúra okrem toho uznala, že takéto skutočnosti môžu odôvodniť, aby konanie vo veci predbežného preskúmania trvalo dlhšie, pričom nevznikne povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania. Napadnutý rozsudok spochybňuje túto judikatúru tým, že považuje zložitnosť opatrenia za skutočnosť, ktorá nemôže odôvodniť dlhodobú komunikáciu s dotknutým členským štátom, ale predpokladá povinnosť Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 27 V rámci tretej výhrady Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 85, 92, 106, 109 a 111 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že dĺžka kontaktov pred oznámením a rôznorodosť pripomienok predložených tromi typmi hospodárskych subjektov predstavuje nepriamy dôkaz o existencii závažných ťažkostí, čím sa odchýlil od svojej vlastnej judikatúry, z ktorej vyplýva, že len v prípade, ak je dĺžka predbežného preskúmania značne dlhšia ako lehota dvoch mesiacov, počítaná po obdržaní úplného oznámenia, musí sa táto lehota vziať do úvahy ako nepriamy dôkaz závažných ťažkostí. Podľa Komisie rozhodnutie o oznámení opatrenia pomoci prináleží v celom rozsahu dotknutému členskému štátu a pokiaľ nebolo opatrenie pomoci oznámené, nečinnosť Komisie nemá následky.
- 28 V rámci štvrtej výhrady Komisia vytýka Všeobecnému súdu, že najmä v bodoch 101 až 109 a 111 napadnutého rozsudku zohľadnil rôznorodosť a pôvod pripomienok, ktoré Komisii predložili viaceré hospodárske subjekty ako skutočnosti, ktoré môžu vyvolať pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom. V tejto súvislosti tvrdí, že judikatúru, podľa ktorej

musí konať s náležitou starostlivosťou v prípade sťažností týkajúcich sa protiprávnej pomoci, konkrétne pomoci prijatej bez predchádzajúceho oznámenia, nemožno rozšíriť na projekty pomoci, ktoré ešte neboli oznámené alebo realizované, v prípade ktorých nemožno spontánne pripomienky tretích osôb považovať za sťažnosť, ktorá zakladá povinnosť neodkladať prešetrovanie a preskúmať tvrdenia, ktoré sú v nich uvedené v stanovenej lehote.

- 29 Napokon piatou výhradou Komisia Všeobecnému súdu vytýka, že sa v bodoch 86 až 91 napadnutého rozsudku domnieval, že cieľom prednotifikačnej fázy nemusí byť preskúmanie zlučiteľnosti navrhovaného opatrenia a že Komisia si nemôže zamieňať fázu prípravy oznámenia opatrenia, ktorá môže byť predbežná, s fázou jeho preskúmania. Podľa Komisie je cieľom prednotifikačnej fázy umožniť jej neformálne a dôverne si s dotknutým členským štátom vymieňať informácie potrebné na zabezpečenie toho, aby sa oznámenie tohto opatrenia v prípade jeho uskutočnenia považovalo za úplné. V mnohých prípadoch, ako v prejednávanej veci, poskytnú výmeny informácií pred oznámením príležitosť zaoberať sa aspektmi, ktoré by prípadne neboli úplne v súlade s pravidlami v oblasti štátnej pomoci navrhovaného opatrenia, čo dotknutému členskému štátu umožňuje vykonať nevyhnutné zmeny tohto opatrenia pred jeho oznámením. Takéto výmeny informácií sú podporované práve v zložitých prípadoch.
- 30 Spojené kráľovstvo a Poľská republika sa tiež domnievajú, že Všeobecný súd nezohľadnil právny a politický rámec prednotifikačnej fázy, ako vyplýva z kódexu najlepšej praxe. Skutočná prednotifikačná fáza umožňuje znížiť riziko prietahov pri realizácii opatrenia pomoci, čo bolo pre Spojené kráľovstvo v prejednávanej veci osobitne dôležité. Na rozdiel od toho, ako rozhodol Všeobecný súd, je veľmi pravdepodobné, že dôkladná prednotifikačná fáza týkajúca sa nového a zložitého opatrenia umožní odstrániť akúkoľvek pochybnosť, pokiaľ ide o zlučiteľnosť dotknutého opatrenia so Zmluvou o FEÚ.
- 31 Podľa Spojeného kráľovstva Komisia v prejednávanej veci nepotrebovala vykonať svoje vlastné posúdenie vďaka prednotifikačnej fáze, počas ktorej zhromaždilo informácie umožňujúce odpovedať na otázky Komisie, zmenilo opatrenie, ktoré malo v úmysle oznámiť a uskutočnilo vnútroštátne konzultácie s cieľom získať od dotknutých osôb dôkazy. Ak by trvanie komunikácie počas prednotifikačnej fázy malo predstavovať argument v prospech začatia konania vo veci formálneho zisťovania, ani Komisia, ani členské štáty by nemali záujem na úzkej spolupráci v rámci tejto fázy.
- 32 Tempus v odpovedi na prvú výhradu tvrdí, že argumentácia Komisie nezohľadňuje objektívnu povahu pojmu „pochybnosti“, čo znamená, že Komisia musí ísť nad rámec subjektívnej stránky konania dotknutého členského štátu a požiadať o všetky relevantné informácie na účely uskutočnenia celkového posúdenia, okrem skutkových a právnych okolností poskytnutých týmto členským štátom alebo prípadne sťažovateľom. Všeobecný súd tak nerozhodol v rozpore s judikatúrou, keď sa domnieval, že Komisia sa nemohla uspokojiť s prijatím informácií a tvrdení Spojeného kráľovstva a že v prejednávanej veci riadne nezohľadnila informácie poskytnuté tretími osobami. Z judikatúry naopak vyplýva, že preskúmanie Komisie by bolo dostatočné len vtedy, ak by sa zaoberala dôvodnosťou tvrdení uvádzaných oznamujúcim členským štátom. Okrem toho tvrdenie Komisie, podľa ktorého úvahy uvedené v napadnutom rozsudku majú za následok jej povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania vždy, keď tretie osoby predložia k oznamovanému opatreniu kritické pripomienky, sa zakladá na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku. Podľa spoločnosti Tempus totiž Všeobecný súd rozhodol o existencii pochybností, pričom vychádzal nielen z existencie pripomienok tretích osôb, ale z nedostatočnej analýzy informácií poskytnutých dotknutým členským štátom a pripomienok tretích osôb.

- 33 Tempus okrem toho tvrdí, že povinnosť Komisie, uvedená v rozsudku z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 62), rozšíriť preskúmanie opatrenia štátnej pomoci nad rámec jednoduchej analýzy skutkových a právnych okolností, ktoré jej boli oznámené, prípadne sťažovateľom alebo členským štátom, ktorý toto opatrenie oznámil, vyplýva priamo zo zásady riadnej správy vecí verejných, ktorá sa uplatňuje tak na sťažnosť, ako aj na oznámenie. Tempus dodáva, že Komisia sa nemôže vždy spoliehať na vyhlásenia oznamujúceho členského štátu, keďže tento štát nemôže byť považovaný za nestranného aktéra v rozsahu, v akom má v úmysle poskytnúť pomoc. Pokiaľ sú teda v oznámení zistené rozpory, alebo ak tretie osoby poukazujú na problémy, predstavuje povinnosť Komisie rozšíriť preskúmanie skutkových a právnych okolností, o ktorých sa dozvedela, primeranú procesnú záruku.
- 34 Pokiaľ ide o druhú až piatu výhradu Komisie, Tempus na úvod tvrdí, že sú neprípustné, keďže sa týkajú skutkových otázok a keďže Komisia nenamietala ani skreslenie, ani nesprávnu kvalifikáciu skutkových okolností Všeobecným súdom. Komisia tiež nespresnila, ktorých bodov napadnutého rozsudku sa tieto výhrady týkajú.
- 35 Pokiaľ ide o vec samu, Tempus v odpovedi na druhú výhradu tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 79 až 84 napadnutého rozsudku jednoducho opísal relevantné skutočnosti, a to, že dotknuté opatrenie bolo významné, zložitá a nové. Všeobecný súd nestanovil žiadnu novú právnu zásadu, ale vychádzal z osobitných okolností prejednávanej veci, ktoré si vyžadovali osobitné úvahy.
- 36 Pokiaľ ide o tretiu a piatu výhradu, Tempus tvrdí, že v bode 85 a nasl. napadnutého rozsudku Všeobecný súd správne konštatoval, že predbežné preskúmanie bolo zrýchlené, keďže trvalo len jeden mesiac, zatiaľ čo kontakty pred oznámením boli dlhé a dôležité. Všeobecný súd pripomenul ciele prednotifikačnej fázy, ako vyplývajú z kódexu najlepšej praxe, ako aj účel predbežného preskúmania stanoveného nariadením č. 659/1999 a dospel k záveru, že Komisia si nemôže zamieňať prípravu oznámenia s preskúmaním tohto oznámenia, najprv predbežným a následne formálnym. Ako uviedol Všeobecný súd, základné otázky týkajúce sa dôležitých aspektov dotknutého opatrenia boli položené počas prednotifikačnej fázy. Komisia pritom dospela k záveru, že nemá žiadne pochybnosti, hoci práve začínala s predbežným preskúmaním. V tomto kontexte mohla byť podľa spoločnosti Tempus krátka doba predbežného preskúmania len nepriamym dôkazom toho, že Komisia mala mať pochybnosti. Skutkové okolnosti, o ktoré ide v prejednávanej veci, sú výnimočné, čo odôvodňuje úvahy Všeobecného súdu uvedené v bodoch 111 až 115 napadnutého rozsudku.
- 37 Pokiaľ ide o štvrtú výhradu, Tempus tvrdí, že Všeobecný súd zohľadnil existenciu súboru súhlasných nepriamych dôkazov, a nie iba existenciu sťažností, aby dospel k záveru, že Komisia nesprávne konštatovala, že neexistujú pochybnosti. Inak povedané, Všeobecný súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci existovali pochybnosti skôr o nezohľadnení podstaty „sťažností“ v spornom rozhodnutí. Výnimočná osobitosť prejednávanej veci spočívala v skutočnosti, že prednotifikačná fáza bola zneužitá ako predbežné preskúmanie, čím sa toto predbežné preskúmanie stalo vedľajším.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 38 Treba pripomenúť, že zákonnosť rozhodnutia, akým je sporné rozhodnutie, o nevznesení námietok založeného na článku 4 ods. 3 nariadenia č. 659/1999 závisí od toho, či posúdenie informácií a skutočností, ktorými Komisia disponovala v priebehu predbežného preskúmania oznamovaného opatrenia, mohlo objektívne vyvolať pochybnosti v súvislosti so zlučiteľnosťou

tohto opatrenia so spoločným trhom, pretože v prípade takýchto pochybností treba začať konanie vo veci formálneho zisťovania, na ktorom sa môžu zúčastniť dotknuté osoby v zmysle článku 1 písm. h) tohto nariadenia (rozsudok z 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a i./Komisia, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 80 ako aj citovaná judikatúra).

- 39) Pokiaľ sa žalobkyňa domáha zrušenia rozhodnutia o nevznesení námietok, v podstate napáda skutočnosť, že rozhodnutie vydané Komisiou v súvislosti s dotknutou pomocou bolo prijaté bez toho, aby táto inštitúcia začala konanie vo veci formálneho zisťovania, čím porušila jej procesné práva. Na to, aby žalobkyňa uspela so svojím návrhom na zrušenie, môže uvádzať akékoľvek žalobné dôvody, ktoré môžu preukázať, že posúdenie informácií a skutočností, ktoré mala Komisia k dispozícii počas fázy predbežného preskúmania oznámeného opatrenia, muselo vyvolať pochybnosti o zlučiteľnosti tohto opatrenia s vnútorným trhom. Použitie takýchto tvrdení preto nemôže mať za následok zmenu predmetu žaloby ani podmienok prípustnosti. Naopak existencia pochybností o tejto zlučiteľnosti je práve dôkazom, ktorý treba predložiť, aby sa preukázalo, že Komisia bola povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ (rozsudok z 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a i./Komisia, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 81, ako aj citovaná judikatúra).
- 40) Dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti dotknutej pomoci s vnútorným trhom, ktorý sa musí hľadať tak v okolnostiach prijatia rozhodnutia o nevznesení námietok, ako aj v jeho obsahu, musí predložiť navrhovateľ zrušenia tohto rozhodnutia na základe súboru súhlasných nepriamych dôkazov (rozsudok z 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland a i./Komisia, C-817/18 P, EU:C:2020:637, bod 82, ako aj citovaná judikatúra).
- 41) Konkrétne, nedostatočné alebo neúplné preskúmanie uskutočnené Komisiou v rámci konania o predbežnom preskúmaní predstavuje nepriamy dôkaz o existencii závažných ťažkostí pri posúdení dotknutého opatrenia, ktorých existencia ju zaväzuje začať konanie vo veci formálneho zisťovania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. októbra 2016, Land Hessen/Pollmeier Massivholz, C-242/15 P, neuvverejnený, EU:C:2016:765, bod 38).
- 42) Navyše zákonnosť rozhodnutia o nevznesení námietok, ktoré bolo prijaté v rámci konania o predbežnom preskúmaní, musí súd Únie posúdiť nielen v závislosti od informácií, ktoré mala Komisia k dispozícii v okamihu, keď toto rozhodnutie prijala, ale aj v závislosti od informácií, ktoré mohla mať k dispozícii (rozsudok z 29. apríla 2021, Achemos Grupé a Achema/Komisia, C-847/19 P, neuvverejnený, EU:C:2021:343, bod 41).
- 43) Tieto informácie, ktoré Komisia „mohla mať k dispozícii“, pritom zahŕňajú informácie, ktoré sa javia ako relevantné na posúdenie, ktoré sa má uskutočniť v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 38 tohto rozsudku, a ktorých predloženie mohla na svoju žiadosť získať počas správneho konania (rozsudok z 29. apríla 2021, Achemos Grupé a Achema/Komisia, C-847/19 P, neuvverejnený, EU:C:2021:343, bod 42).
- 44) Komisia je totiž povinná uskutočniť konanie o preskúmaní dotknutých opatrení s náležitou starostlivosťou a nestranne, aby pri prijímaní konečného rozhodnutia, ktorým sa prípadne potvrdzuje nezlučiteľnosť alebo protiprávnosť pomoci, mala na tento účel k dispozícii čo najúplnejšie a najspoľahlivejšie dôkazy (rozsudok z 29. apríla 2021, Achemos Grupé a Achema/Komisia, C-847/19 P, neuvverejnený, EU:C:2021:343, bod 43).

- 45 Hoci Súdny dvor rozhodol, že pri preskúmaní existencie a zákonnosti štátnej pomoci môže byť nevyhnutné, aby Komisia prípadne išla nad rámec samotného preskúmania skutkových a právnych okolností, o ktorých sa dozvedela (rozsudok z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 62), z tejto judikatúry však nemožno vyvodit', že Komisia musí z vlastného podnetu a pri neexistencii akéhokoľvek nepriameho dôkazu v tomto zmysle vyhľadať všetky informácie, ktoré by mohli vykazovať spojitosť s vecou, ktorá jej bola predložená, aj keď by také informácie boli verejne dostupné (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. apríla 2021, Achemos Grupė a Achema/Komisia, C-847/19 P, neuvverejnený, EU:C:2021:343, body 49 a 50).
- 46 V prejednávacom prípade Všeobecný súd v bode 70 napadnutého rozsudku uviedol, že s cieľom preukázať existenciu pochybností v zmysle článku 4 ods. 4 nariadenia č. 659/1999 postačuje, aby Tempus preukázala, že Komisia nevyhľadala a nepreskúmala s náležitou starostlivosťou a nestrannne všetky skutočnosti, ktoré sú relevantné na účely tejto analýzy, alebo že ich náležite nezohľadnila tak, aby sa vylúčili všetky pochybnosti o zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia s vnútorným trhom.
- 47 Okrem toho Všeobecný súd po tom, čo v bode 71 tohto rozsudku pripomenul judikatúru citovanú v bodoch 42 a 43 tohto rozsudku, v bode 72 napadnutého rozsudku najmä uviedol, že na preukázanie existencie pochybností o zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom sa Tempus mohla odvolávať na všetky relevantné informácie, ktoré Komisia mala alebo mohla mať k dispozícii v čase, keď prijala sporné rozhodnutie.
- 48 Ako pritom v podstate tvrdí Komisia, Všeobecný súd nezohľadnil rozsah povinností, ktoré má Komisia vo fáze predbežného preskúmania oznamovaného opatrenia, a dopustil sa tak nesprávneho právneho posúdenia.
- 49 V bode 70 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd v podstate rozhodol, že povinnosťou Komisie je vyhľadať, preskúmať a zohľadniť „všetky skutočnosti, ktoré sú relevantné“, čo nevyhnutne zahŕňa aj skutočnosti, ktoré neboli oznámené Komisii a o ktorých existencii alebo relevantnosti na preskúmanie oznámeného opatrenia nevedela. Povinnosť takého rozsahu však značne prekračuje povinnosti Komisie, ako vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora pripomenutej v bodoch 38 až 45 tohto rozsudku.
- 50 To isté platí pre bod 72 napadnutého rozsudku, z ktorého vyplýva, že na účely preukázania existencie pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom sa Tempus mohla odvolávať nielen na všetky relevantné informácie, ktoré mala Komisia k dispozícii, ale aj na akúkoľvek informáciu, ktorú táto inštitúcia k dispozícii „mohla mať“. Takým odôvodnením tak Všeobecný súd naznačil, že Komisia mala mať pochybnosti o zlučiteľnosti opatrenia pomoci s vnútorným trhom len z toho dôvodu, že existuje relevantná informácia, ktorú mohla mať k dispozícii, pričom by nebolo potrebné preukázať, že táto inštitúcia skutočne vedela o tejto informácii alebo o iných skutočnostiach, ktoré ju v súlade s judikatúrou Súdneho dvora citovanou v bode 45 tohto rozsudku zaväzovali k tomu, aby prekročila rámec samotného preskúmania skutočností, ktoré jej boli oznámené.
- 51 Pritom samotná existencia potenciálne relevantnej informácie, o ktorej Komisia nevedela a ktorú nebola povinná prešetrovať vzhľadom na informácie, ktoré mala skutočne k dispozícii, nemôže preukázať existenciu závažných ťažkostí, ktoré by ukladali tejto inštitúcii povinnosť začať konanie vo veci formálneho zisťovania.

- 52 Z toho vyplýva, že prvá výhrada uvedená Komisiou v rámci prvej časti jediného odvolacieho dôvodu je dôvodná.
- 53 Nesprávne právne posúdenie Všeobecného súdu konštatované v bode 48 tohto rozsudku však nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku.
- 54 Všeobecný súd totiž v bode 267 napadnutého rozsudku odôvodnil zrušenie sporného rozhodnutia odkazom na „súbor objektívnych a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov založených jednak na dĺžke a okolnostiach prednotifikačnej fázy a jednak na neúplnom a nedostatočnom obsahu [sporného] rozhodnutia z dôvodu neexistencie vhodného vyšetrovania zo strany Komisie vo fáze predbežného preskúmania, pokiaľ ide o určité aspekty trhu s kapacitou, čo potvrdzuje, že Komisia prijala [sporné] rozhodnutie napriek existencii pochybností“.
- 55 Komisia pritom spochybňuje dôvody, ktoré viedli k tomuto dvojitému záveru ostatnými výhradami uvedenými v rámci prvej a druhej časti jediného odvolacieho dôvodu. Napadnutý rozsudok tak bude treba zrušiť len v prípade, že z analýzy týchto ďalších výhrad a z tejto druhej časti vyplýva, že tento záver obsahuje nesprávne právne posúdenie.
- 56 Na úvod treba zamietnuť námietku neprípustnosti druhej až piatej výhrady prvej časti jediného odvolacieho dôvodu, ktorú vzniesla Tempus.
- 57 Z článku 256 ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie totiž vyplýva, že hoci Všeobecný súd má ako jediný právomoc jednak zistiť skutkový stav, okrem prípadu, keď by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré mu boli predložené, a jednak tento skutkový stav posúdiť, s výnimkou prípadu skreslenia dôkazov, ktoré mu boli predložené, má Súdny dvor na základe článku 256 ZFEÚ právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právne následky, ktoré z neho vyvodil Všeobecný súd (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. februára 2020, *Uniwersytet Wrocławski a Poľsko/REA*, C-515/17 P a C-561/17 P, EU:C:2020:73, bod 47).
- 58 V prejednávanej veci však Komisia na jednej strane vo svojom odvolaní z právneho hľadiska dostatočne uviedla, ktorých bodov napadnutého rozsudku sa týkajú druhá až piata výhrada prvej časti jediného odvolacieho dôvodu. Na druhej strane z argumentácie Komisie vyplýva, že týmito výhradami nespochybňuje vecnú správnosť skutkových zistení Všeobecného súdu, ale ich právnu kvalifikáciu ako nepriamych dôkazov, ktoré môžu preukázať existenciu pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 59 Preto je potrebné v prvom rade meritórne preskúmať druhú výhradu prvej časti jediného odvolacieho dôvodu.
- 60 V tejto súvislosti treba uviesť, že Všeobecný súd v bode 79 napadnutého rozsudku uviedol, že dotknuté opatrenie bolo „významné, zložité a nové“. Túto kvalifikáciu odôvodnil jednak tým, že v bode 80 tohto rozsudku odkázal na obzvlášť vysoké sumy, na ktoré sa schéma pomoci schválená sporným rozhodnutím vzťahuje, a tým, že v bode 81 uvedeného rozsudku konštatoval, že ako definícia, tak aj vykonávanie tejto schémy pomoci sa zdajú byť zložité, a jednak tým, že v bode 82 toho istého rozsudku zdôraznil, že Komisia v spornom rozhodnutí po prvýkrát posúdila trh s kapacitou podľa usmernenia 2014 – 2020, čo podľa Všeobecného súdu preukazuje, že dotknuté opatrenie bolo nové ako z hľadiska jeho predmetu, tak dopadov v budúcnosti.

- 61 Z judikatúry Súdneho dvora však predovšetkým vyplýva, že výška pomoci nemôže sama osebe predstavovať závažne ťažkosti, ktoré by Komisiu zaväzovali začať konanie vo veci formálneho zisťovania uvedené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júna 1993, Matra/Komisia, C-225/91, EU:C:1993:239, bod 36).
- 62 Hoci zložitosť opatrenia pomoci je súčasťou okolností vlastných každej veci, ktoré môžu odôvodniť značnú dĺžku fázy predbežného preskúmania (pozri analogicky rozsudok z 13. júna 2013, HGA a i./Komisia, C-630/11 P až C-633/11 P, EU:C:2013:387, body 82 a 83), takáto zložitosť neznamena, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 117 svojich návrhov, že Komisia musí v každom prípade začať konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 63 Napokon Komisia nie je povinná začať takéto konanie vo veci formálneho zisťovania len z dôvodu, že opatrenie pomoci je nové v tom zmysle, že Komisia v minulosti podobné opatrenie neskúmala.
- 64 Všeobecný súd sa teda dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že rozhodol o význame pomoci poskytnutej na základe dotknutého opatrenia, ako aj o zložitosti a novosti tohto opatrenia, ako o nepriamych dôkazoch závažných ťažkostí, ktoré vyžadovali začatie konania vo veci formálneho zisťovania.
- 65 V druhom rade treba spoločne preskúmať tretiu a piatu výhradu, ktoré uviedla Komisia v rámci prvej časti svojho jediného odvolacieho dôvodu, ktorými spochybňuje body 85, 90 až 92, 106, 109 a 111 napadnutého rozsudku v podstate z dôvodu, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia a porušil cieľ prednotifikačnej fázy tým, že ako nepriame dôkazy o existencii závažných ťažkostí zohľadnil dĺžku trvania a obsah kontaktov pred oznámením.
- 66 V tejto súvislosti z článku 4 ods. 3 a 5 nariadenia č. 659/1999 vyplýva, že rozhodnutie, ktorým Komisia po predbežnom preskúmaní konštatuje, že oznamované opatrenie je zlučiteľné s vnútorným trhom, sa musí prijať do dvoch mesiacov odo dňa nasledujúceho po doručení úplného oznámenia.
- 67 Podľa judikatúry Súdneho dvora, hoci je pravda, že dĺžka predbežného preskúmania, ktorá presahuje dvojmesačnú lehotu stanovenú v článku 4 ods. 5 nariadenia č. 659/1999, neumožňuje sama osebe vyvodiť záver, že Komisia mala začať konanie vo veci formálneho zisťovania, nič to nemení na tom, že táto skutočnosť môže byť nepriamym dôkazom, že Komisia mohla mať pochybnosti v súvislosti so zlučiteľnosťou dotknutej pomoci s vnútorným trhom (rozsudok z 24. januára 2013, 3F/Komisia, C-646/11 P, neuvverejnený, EU:C:2013:36, bod 32; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 22. septembra 2011, Belgicko/Deutsche Post a DHL International, C-148/09 P, EU:C:2011:603, bod 81).
- 68 V prejednávanej veci, keďže predbežné preskúmanie dotknutého opatrenia trvalo len jeden mesiac, ako to navyše Všeobecný súd uviedol v bode 85 napadnutého rozsudku, nemôže v súlade s judikatúrou citovanou v predchádzajúcom bode tohto rozsudku predstavovať nepriamy dôkaz o existencii pochybností, pokiaľ ide o zlučiteľnosť dotknutej pomoci s vnútorným trhom.
- 69 Všeobecný súd však v tom istom bode napadnutého rozsudku konštatoval, že „vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci“ dĺžka postupu predbežného preskúmania tohto opatrenia napriek tomu nemôže predstavovať nepriamy dôkaz preukazujúci neexistenciu pochybností o zlučiteľnosti dotknutej pomoci s vnútorným trhom, keďže bolo dôležité zohľadniť aj dĺžku trvania a obsah kontaktov, ku ktorým došlo medzi Spojeným kráľovstvom a Komisiou počas prednotifikačnej fázy.

- 70 V tejto súvislosti Všeobecný súd jednak v bodoch 86 až 91 napadnutého rozsudku pripomenul ustanovenia kódexu najlepšej praxe týkajúce sa prednotifikačnej fázy a jednak v bodoch 92 až 105 tohto rozsudku zhrnul kontakty, ku ktorým došlo medzi Komisiou a Spojeným kráľovstvom pred oznámením dotknutého opatrenia, rovnako ako spontánne podania tretích osôb. V bode 106 uvedeného rozsudku z toho vyvodzuje, že „doba trvania prednotifikačnej fázy bola podstatne dlhšia než obdobie dvoch mesiacov, ktoré vo všeobecnosti stanovuje kódex najlepšej praxe“.
- 71 Na základe týchto úvah Všeobecný súd v bode 109 napadnutého rozsudku uviedol, že „dĺžka a okolnosti prednotifikačnej fázy... neumožňujú domnievať sa, že krátke trvanie postupu predbežného preskúmania predstavuje nepriamy dôkaz o neexistencii pochybností, pokiaľ ide o zlučiteľnosť uvedenej schémy s vnútorným trhom, ale naopak môžu predstavovať nepriamy dôkaz o existencii takýchto pochybností“. V bode 111 tohto rozsudku dodal, že dotknuté opatrenie bolo „významné, zložité a nové“.
- 72 Ako však vyplýva z judikatúry citovanej v bode 40 tohto rozsudku, dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti opatrenia pomoci s vnútorným trhom musí byť predložený, prípadne na základe súboru súhlasných nepriamych dôkazov, účastníkom konania, ktorý sa domáha zrušenia rozhodnutia nevzniesť námietky, pokiaľ ide o obsah tohto opatrenia.
- 73 Všeobecnému súdu preto neprináleží, aby na rozdiel od úvah uvedených v bode 85 napadnutého rozsudku určil, či existovali presvedčivé nepriame dôkazy o neexistencii pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom. Jeho úlohou bolo naopak preskúmať, či Tempus predložila dôkaz o existencii takýchto pochybností, prípadne pomocou súboru súhlasných nepriamych dôkazov.
- 74 Všeobecný súd sa však neobmedzil na konštatovanie, že dĺžka a okolnosti prednotifikačnej fázy neumožňovali dospieť k záveru, že relatívne krátke trvanie fázy predbežného preskúmania predstavuje nepriamy dôkaz o neexistencii pochybností. Ako vyplýva z bodu 109 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd sa domnieval, že dĺžka a okolnosti prednotifikačnej fázy predstavujú samy osebe nepriame dôkazy o existencii pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 75 V tomto smere Všeobecný súd vec nesprávne právne posúdil.
- 76 Z odsekov 10 a 12 kódexu najlepšej praxe totiž vyplýva, ako v podstate Všeobecný súd sám konštatoval v bode 89 napadnutého rozsudku, že základným cieľom prednotifikačnej fázy je zaručiť úplnosť notifikačného formulára tak, aby Komisia po tom, čo bolo doručené oznámenie, mohla prijať svoje rozhodnutie v lehote stanovenej na tento účel v článku 4 ods. 5 nariadenia č. 659/1999.
- 77 Je pravda, ako tvrdí Komisia, že nie je vôbec vylúčené, aby Komisia a dotknutý členský štát počas prednotifikačnej fázy tiež rokovali o zlučiteľnosti opatrenia pomoci, ktoré sa plánuje oznámiť, s vnútorným trhom. Z odseku 10 kódexu najlepšej praxe totiž vyplýva, že komunikácia medzi Komisiou a dotknutým členským štátom sa môže týkať aj problematických aspektov plánovaného opatrenia. Rovnako tak odsek 12 toho istého kódexu uvádza, že dobre vykonaná prednotifikačná fáza umožňuje tiež preskúmať akýkoľvek vecný problém, ktorý súvisí s plánovaným opatrením.
- 78 Nič to však nemení na tom, že konečné preskúmanie zlučiteľnosti určitého opatrenia s vnútorným trhom môže začať až vtedy, keď toto opatrenie nadobudlo konečnú podobu v okamihu jeho oznámenia Komisii. Preto úvahy Všeobecného súdu uvedené v bodoch 90 a 91 napadnutého

rozsudku, podľa ktorých cieľom prednotifikačnej fázy nie je posúdiť zlučiteľnosť oznámeného opatrenia s vnútorným trhom, a Komisia uskutoční preskúmanie oznámeného opatrenia až po prijatí oznámenia, nie sú ako také postihnuté vadou.

- 79 Práve z tohto dôvodu však dĺžka a okolnosti prednotifikačnej fázy nemôžu predstavovať nepriame dôkazy o prípadných ťažkostiach vyplývajúcich z oznamovaného opatrenia. Je totiž celkom možné, že počas dlhej prednotifikačnej fázy mohol dotknutý členský štát využiť svoju komunikáciu s Komisiou na účely zmeny plánovaného opatrenia tak, aby sa vyriešil akýkoľvek problém, ktorý by mohlo vo svojej pôvodne plánovanej podobe predstavovať, takže toto opatrenie vo svojej konečnej podobe stanovenej pri oznámení už nevyvolávalo žiadne ťažkosti.
- 80 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba tiež vyhovieť tretej a piatej výhrade prvej časti jediného odvolacieho dôvodu.
- 81 V treťom rade treba preskúmať štvrtú výhradu uvedenú Komisiou v rámci prvej časti jediného odvolacieho dôvodu týkajúcu sa toho, že Všeobecný súd zohľadnil počet a rôznorodosť pripomienok predložených Komisii ako skutočnosť preukazujúcu závažné ťažkosti vyplývajúce z dotknutého opatrenia.
- 82 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 101 napadnutého rozsudku uviedol, že z oznámenia a sporného rozhodnutia vyplýva, že „tri typy hospodárskych subjektov vyjadrili vzhľadom na informácie, ktoré im boli známe v čase, keď sa prejavili, želanie priamo a spontánne oznámiť Komisii svoje pripomienky k zlučiteľnosti pomoci“. V bodoch 102 až 104 tohto rozsudku Všeobecný súd poskytol krátke spresnenia týkajúce sa dotknutých hospodárskych subjektov a tém, ktoré boli predmetom ich pripomienok.
- 83 V bode 109 napadnutého rozsudku sa však Všeobecný súd obmedzil na konštatovanie, že „rôznorodosť pripomienok týkajúcich sa [dotknutého opatrenia], ktoré predložili tri rôzne typy hospodárskych subjektov“, bola skutočnosť, ktorá môže predstavovať nepriamy dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti tohto opatrenia s vnútorným trhom.
- 84 Okrem toho Všeobecný súd po tom, čo v bode 111 tohto rozsudku zdôraznil, že uvedené opatrenie „napadli v troch ohľadoch rôzne hospodárske subjekty, ktoré mali mať z neho prospech“, pričom neposkytol ďalšie spresnenia týkajúce sa dôvodov týchto zistení a prípadných problémov, ktoré vyvolávajú, sa domnieval, že táto okolnosť patrí medzi tie, ktoré podľa bodu 115 uvedeného rozsudku predstavujú nepriamy dôkaz preukazujúci existenciu pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 85 Ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 103 svojich návrhov, Komisia nemôže byť povinná začať konanie vo veci formálneho zisťovania týkajúce sa opatrenia pomoci len z toho dôvodu, že dotknuté tretie osoby spontánne predložili pripomienky k oznamovanému opatreniu bez ohľadu na pôvod alebo počet takýchto pripomienok. Len v prípade, že takéto pripomienky uvádzajú skutočnosti, ktoré môžu odhaliť existenciu závažných ťažkostí pri posudzovaní oznámeného opatrenia, musí Komisia začať konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 86 V prejednávanej veci pritom Všeobecný súd neuviedol, že sa pripomienky predložené Komisii zmieňovali o skutočnostiach takejto povahy a vychádzal len z počtu a „rôznorodosťou“ týchto pripomienok ako skutočností, ktoré môžu svedčiť o existencii pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.

- 87 Preto, ako správne tvrdí Komisia, sa Všeobecný súd v napadnutom rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, takže štvrtej výhrade prvej časti jediného odvolacieho dôvodu treba vyhovieť a v dôsledku toho aj tejto časti v celom rozsahu.
- 88 Z dôvodov uvedených v bodoch 53 až 55 tohto rozsudku však treba preskúmať aj druhú časť jediného odvolacieho dôvodu.

O druhej časti jediného odvolacieho dôvodu

Argumentácia účastníkov konania

- 89 V druhej časti jediného odvolacieho dôvodu Komisia podporovaná Spojeným kráľovstvom a Poľskou republikou tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď jej vytýkal, že nevykonala vhodné vyšetrovanie týkajúce sa určitých aspektov trhu s kapacitou v Spojenom kráľovstve.
- 90 V prvej výhrade Komisia kritizuje posúdenie Všeobecného súdu uvedené v bodoch 146, 152 a 154 až 156 napadnutého rozsudku, podľa ktorého dostatočne neskúmala skutočný potenciál riadenia dopytu na trhu s kapacitou, čo jej zabránilo mať akékoľvek pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 91 V tejto súvislosti spresňuje, že usmernenie 2014 – 2020 síce stanovuje posúdenie vplyvu účasti účastníkov dopytu, vrátane popisu opatrení určených na podporu riadenia dopytu, avšak vôbec nevyžaduje systematickú podporu v prospech technológií riadenia dopytu, ako to zrejme vyžaduje Všeobecný súd v napadnutom rozsudku.
- 92 Dodáva, že napadnutý rozsudok neuvádza nijaký dôvod, ktorý by ju mal viesť k spochybneniu dokumentov, ktorými disponovala, a ktoré sa týkajú potenciálu riadenia dopytu. Je nesporné, že v čase prijatia dotknutého opatrenia ani Spojené kráľovstvo, ani Komisia neboli schopné úplne presne odhadnúť dlhodobý potenciál technológií riadenia dopytu. Okrem toho Komisia overila, že dotknuté opatrenie bolo otvorené a poskytovalo dotknutým hospodárskym subjektom primerané stimuly, takže nepotrebovala vykonať vlastné štúdie a odhady týkajúce sa potenciálu riadenia dopytu na určenie, či trh s kapacitou Spojeného kráľovstva bol zlučiteľný s usmernením 2014 – 2020. Skutočnosť, že prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu si želali viac stimulov na základe dotknutého opatrenia, nezodpovedá existencii závažných ťažkostí. V dôsledku toho sa Komisia domnieva, že nemala žiadny dôvod domnievať sa, že posúdenie potenciálu riadenia dopytu predloženého Spojeným kráľovstvom, a teda aj množstva kapacity, ktoré je potrebné zaobstaráť na aukciách, môže viesť k závažným ťažkostiam.
- 93 Druhou výhradou Komisia spochybňuje analýzu uvedenú v bodoch 159 až 259 napadnutého rozsudku týkajúcu sa údajného diskriminačného alebo nevýhodného zaobchádzania pri riadení dopytu. Komisia predovšetkým kritizuje záver Všeobecného súdu, podľa ktorého mala mať pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť dotknutého opatrenia s vnútorným trhom, pokiaľ ide po prvé o dobu platnosti zmlúv o kapacite, po druhé o metódu krytia nákladov a po tretie o podmienky účasti na aukciách.
- 94 Po prvé, pokiaľ ide o dobu platnosti zmlúv o kapacite, Komisia sa domnieva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa najmä v bodoch 181 a 182 napadnutého rozsudku domnieval, že mala preskúmať kapitálové výdavky a ťažkosti s financovaním

prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu pred potvrdením stanoviska Spojeného kráľovstva, podľa ktorého nebolo potrebné ponúkať týmto prevádzkovateľom zmluvy s dobou platnosti dlhšou ako jeden rok. Zmluvy na jeden rok sú totiž normou a nie výnimkou a Tempus nikdy nespochybnila skutočnosť, že pôvodné investičné náklady prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu nie sú vôbec porovnateľné s nákladmi nových poskytovateľov kapacity. Okrem toho skúsenosť získaná od zriadenia trhu s kapacitou v roku 2014 neumožňuje dospieť k záveru, že rozdielny prístup k zmluvám s dlhšou dobou platnosti priniesol novým výrobným kapacitám konkurenčnú výhodu.

- 95 V druhom rade, pokiaľ ide o metódu krytia nákladov, Komisia tvrdí, že tento aspekt dotknutého opatrenia, ktorý patrí pod financovanie trhu s kapacitou, nebol priamo relevantný na účely posúdenia zlučiteľnosti uvedeného opatrenia s vnútorným trhom, keďže neexistuje vzťah záväzného určenia medzi príjmami pochádzajúcimi z poplatku pre dodávateľov elektrickej energie a výškou pomoci. Okrem toho Všeobecný súd v bodoch 199 a 211 napadnutého rozsudku nesprávne odkázal na bod 27 písm. e), ako aj na body 69 a 92 usmernenia 2014 – 2020, hoci relevantné kritériá posúdenia sa nachádzajú v oddieloch 3.9.5 a 3.9.6 uvedeného usmernenia.
- 96 V každom prípade sa Všeobecný súd dopustil pochybenia, keď v bode 210 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia mala overiť, či dotknuté opatrenie obsahuje ekvivalentný stimul ako predchádzajúci návrh na znižovanie spotreby elektrickej energie v čase špičky. Podľa Komisie stačilo dospieť k záveru, že toto opatrenie takýto predvídateľný stimul obsahovalo, ako to bolo v prejednávanej veci. Všeobecný súd tým, že od nej požadoval, aby preskúmala, či použitá metóda financovania je najvhodnejšia podporiť riadenie dopytu, venoval nadmernú a neodôvodnenú pozornosť opatreniam na podporu riadenia dopytu. Komisia v tejto súvislosti poznamenáva, že metóda krytia nákladov predstavuje kompromis medzi záujmom zachovať stimuly na znižovanie spotreby a záujmom znížiť neistotu dodávateľov elektrickej energie, pokiaľ ide o zvyšnú časť nákladov, ktorú pravdepodobne znášajú. Pokiaľ neexistujú dôvody domnievať sa, že posúdenie členského štátu je nesprávne alebo chybné, Komisia nemôže byť povinná kritizovať návrh vnútroštátnych opatrení, ktoré považuje za dostatočne odôvodnené.
- 97 Poľská republika sa tiež domnieva, že Všeobecný súd sa v bode 210 napadnutého rozsudku príliš úzko zameril na otázku, či dotknuté opatrenie podporuje rozvoj riadenia dopytu, pričom nezohľadnil diskrečnú právomoc Komisie, pokiaľ ide o zlučiteľnosť opatrenia s usmernením 2014 – 2020.
- 98 V treťom rade sa Komisia domnieva, že Všeobecný súd sa dopustil pochybenia, keď konštatoval, že mala mať pochybnosti o podmienkach účasti na trhu s kapacitou, ktorým podliehajú prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu, keďže Spojené kráľovstvo sa zaviazalo zaobstaráť si aspoň 50 % objemu vyhradeného pre aukcie T-1, ktoré ponúkajú pre prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu lepší spôsob prístupu na trh. Body 242 a 243 napadnutého rozsudku obsahujú v tejto súvislosti zjavne nesprávne posúdenie, pretože tento záväzok, ktorý sa nachádza v odôvodnení 46 sporného rozhodnutia, je právne záväzný. Ak by sa členský štát od uvedeného záväzku odchyľil, sporné rozhodnutie by sa na takto prijaté opatrenie už nevzťahovalo.
- 99 Spojené kráľovstvo sa tiež domnieva, že kritika Všeobecného súdu uvedená v bodoch 242 a 243 napadnutého rozsudku je vzhľadom na svoj záväzok zaobstaráť na aukciách T-1 aspoň 50 % pôvodne vyhradeného objemu kapacity nedôvodná. Okrem toho sa domnieva, že Komisia bola oprávnená prijať tento záväzok bez toho, aby od tohto štátu vyžadovala, aby preukázal, že ho začlenil do vnútroštátneho práva. Spojené kráľovstvo napokon pripomína, že hoci aukcie T-1

môžu predstavovať lepšie podmienky pre niektorých prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, títo prevádzkovatelia majú tiež možnosť zúčastniť sa aukcií T-4, v ktorých navyše zaznamenali vynikajúce výsledky.

- 100 Pokiaľ ide o prahovú hodnotu účasti 2 megawattov (MW) uvedenú v spornom rozhodnutí, Komisia poznamenáva, že žiadna tretia osoba v tejto súvislosti nevzniesla námietky, takže informácie, ktoré mala k dispozícii počas predbežného preskúmania, nemohli vyvolať pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom. Tempus spochybnila túto prahovú hodnotu až v štádiu repliky pred Všeobecným súdom, takže túto výhradu bolo treba vyhlásiť za neprípustnú. V každom prípade porovnanie s trhom s kapacitou Pennsylvanie-New Jersey-Maryland (PJM) v Spojených štátoch, ktoré vykonal Všeobecný súd v bode 256 napadnutého rozsudku, je nesprávne a preukazuje neexistenciu kritického preskúmania dôvodnosti výhrad uvedených spoločnosťou Tempus. Okrem toho v druhej prechodnej aukcii Spojené kráľovstvo znížilo prahovú hodnotu účasti na 500 kW bez významného výsledku, pretože iba 2,7 % ponúk predložených prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu bolo nižších než táto prahová hodnota.
- 101 Komisia sa preto domnieva, že na základe informácií, ktoré mala k dispozícii, mohla oprávnené konštatovať, že dotknutá schéma obsahovala primerané stimuly účasti prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu v súlade s usmernením 2014 – 2020.
- 102 Spojené kráľovstvo a Poľská republika vo všeobecnosti upriamujú pozornosť na skutočnosť, že cieľom usmernenia 2014 – 2020 je umožniť Komisii overiť, či opatrenie pomoci umožňuje dosiahnuť cieľ spoločného záujmu, ktorým je v prejednávanej veci zabezpečenie primeranosti kapacít na trhu s elektrickou energiou, s najnižšími nákladmi pre spotrebiteľa a technologicky neutrálnym spôsobom tak, aby sa minimalizovali negatívne účinky na obchod medzi členskými štátmi a hospodársku súťaž. Ich cieľom naopak nie je stanoviť osobitné podmienky, pokiaľ ide o usporiadanie opatrenia pomoci, ani definovať aspekty mechanizmu kapacity, ktorého cieľom je zabezpečiť primeranosť kapacít. Cieľom tohto usmernenia teda nie je uľahčiť alebo podporovať prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, ako nesprávne konštatoval Všeobecný súd v rámci celého napadnutého rozsudku. Všeobecný súd preto tým, že dospel k záveru, že zlučiteľnosť dotknutého opatrenia s vnútorným trhom vyvoláva pochybnosti, nerešpektoval cieľ trhu s kapacitou a dopustil sa pochybenia pri uplatňovaní uvedeného usmernenia.
- 103 V odpovedi na prvú výhradu Tempus najskôr tvrdí, že argumentácia Komisie vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku. Všeobecný súd len rozhodol, že Komisia bez toho, aby ignorovala údaje poskytnuté členským štátom, si mala vytvoriť celkový obraz o všetkých dostupných relevantných informáciách a vyhľadávať dodatočné dôkazy prostredníctvom konania vo veci formálneho zisťovania, pokiaľ sú tieto informácie objektívne nevyhnutné na odstránenie pochybností, ako je to v prejednávanej veci.
- 104 Pokiaľ ide konkrétnejšie o posúdenie potenciálu riadenia dopytu, Tempus v plnom rozsahu podporuje posúdenie Všeobecného súdu uvedené v bodoch 152 až 158 napadnutého rozsudku. Konkrétne sa domnieva, že Komisia mala od Spojeného kráľovstva vyžadovať, aby hneď na úvod posúdilo potenciál účasti prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, ako to vyžadujú body 223 a 224 usmernenia 2014 – 2020, a nemala čakať, kým prvá aukcia tento potenciál bude mať. Tempus navyše tvrdí, že Komisia dostatočne nezohľadnila skutočnosť, že technológia riadenia dopytu mala byť vhodným spôsobom podporovaná na dosiahnutie jej celkového potenciálu, ktorý by mohol viesť k tomu, že by sa trh s kapacitou stal v blízkej budúcnosti zbytočným.

- 105 Tempus sa domnieva, že druhá výhrada Komisie je takisto nedôvodná. Po prvé, pokiaľ ide o diskriminačný charakter doby platnosti zmlúv o kapacite, Komisia nesprávne vykladá napadnutý rozsudok, keďže tento rozsudok nekonštatoval, že existuje bežný režim zmlúv s dobou platnosti dlhšou ako jeden rok, z ktorého boli prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu vylúčení. Tempus navyše navrhuje, aby Súdny dvor nahradil odôvodnenie s cieľom konštatovať existenciu ďalších skutočností odôvodňujúcich existenciu pochybností v tejto súvislosti. Ako Všeobecný súd zdôraznil v bode 190 napadnutého rozsudku, Komisia mala určiť, či nemožnosť prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu uzatvoriť zmluvy na rovnaké obdobie, ako sú zmluvy ostatných poskytovateľov kapacity, nemôže znížiť ich možnosť prispieť k riešeniu problému primeranosti kapacít. Samotná skutočnosť, že technológia je nákladná, by jej totiž nemala priniesť neopodstatnenú výhodu na aukciách, zatiaľ čo trh s kapacitou má zabezpečiť bezpečnosť dodávok s minimálnymi nákladmi pre spotrebiteľa.
- 106 Po druhé, pokiaľ ide o metódu krytia nákladov, Tempus tvrdí, že body 208 až 213 napadnutého rozsudku sa týkajú výlučne posúdenia skutkového stavu Všeobecným súdom, ktoré nepodlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v odvolacom konaní. V každom prípade je analýza Všeobecného súdu týkajúca sa existencie pochybností, pokiaľ ide o stimulačný účinok dotknutého opatrenia, správna z dôvodov uvedených v bodoch 194 až 213 napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, podľa ktorého neexistuje vzťah medzi financovaním opatrenia a opatrením pomoci ako takým, Tempus sa domnieva, že dotknuté opatrenie naopak predstavuje dokonalý príklad mechanizmu, ktorý obsahuje vzťah záväzného určenia medzi daňou a pomocou. Cenové signály stanovené metódou krytia nákladov za rok majú totiž priamy vplyv na stimuly a schopnosť spotrebiteľov presunúť svoje používanie, a teda aj na dopyt v čase špičky, ktorý sa následne používa na výpočet objemu kapacity, ktorá sa má nadobudnúť na nasledujúce roky. Skutočnosť, že tento aspekt nie je uvedený v usmernení 2014 – 2020, nebráni jeho zohľadneniu na účely posúdenia zlučiteľnosti dotknutého opatrenia. Tempus sa napokon domnieva, že Všeobecný súd sa nedopustil pochybenia, keď konštatoval, že Komisia sa nemôže uspokojiť s jednoduchým záväzkom členského štátu, ak tento záväzok nebol vyjadrený vo vnútroštátnej právnej úprave.
- 107 Po tretie, pokiaľ ide o podmienky účasti na trhu s kapacitou, a najmä o prahovú hodnotu účasti 2 MW, Tempus sa domnieva, že Všeobecný súd správne rozhodol, že toto tvrdenie je prípustné, keďže predstavuje rozšírenie výhrady formulovanej v žalobe. Okrem toho body 249 až 252 napadnutého rozsudku jasne uvádzajú, v čom môže zábezpeka ponuky skutočne predstavovať prekážku účasti prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu na trhu s kapacitou.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 108 Prvou výhradou uvedenou v rámci druhej časti jediného odvolacieho dôvodu Komisia kritizuje body 146, 152 a 154 až 156 napadnutého rozsudku, ktoré sú súčasťou úvah tohto rozsudku uvedeného pod názvom „Dostupné dôkazy týkajúce sa potenciálu riadenia dopytu“.
- 109 V tejto súvislosti z odôvodnenia 122 sporného rozhodnutia, ktorého obsah je pripomenutý v bode 150 napadnutého rozsudku, vyplýva, že na účely podpory odvetvia riadenia dopytu Spojené kráľovstvo vyjadrilo svoj zámer preskúmať informácie vyplývajúce z prvej aukcie T-4 z decembra 2014, aby sa ubezpečilo, že krivky dopytu budú primerane upravené. Spojené kráľovstvo navyše vypracovalo ustanovenia týkajúce sa prechodných aukcií s cieľom podporiť rast odvetvia riadenia dopytu od roku 2015 do roku 2016, ako aj pilotný projekt v oblasti energetickej účinnosti. Spojené kráľovstvo tiež uviedlo, že v odpovedi na správu panelu technických expertov uverejnenú 30. júna 2014 (ďalej len „PTE“) povereného preskúmaním odporúčaní týkajúcich sa kapacity, ktorú je potrebné obstaráť na aukciách trhu s kapacitou v decembri 2014, spoločnosť

National Grid plc navrhla spoločný projekt s Energy Networks Association (Združenie energetických sietí), vrátane Distribution Network Operators (Prevádzkovatelia distribučných sietí).

- 110 V bode 151 napadnutého rozsudku Všeobecný súd pripomenul odôvodnenie 128 sporného rozhodnutia, podľa ktorého aj keď by dotknuté opatrenie mohlo mať za následok podporu výroby z fosílnych palív, Komisia konštatovala, že posúdenie problému primeranosti kapacít, ktoré sa uskutočňuje každý rok, zohľadňuje všetky druhy prevádzkovateľov, vrátane prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu. Podľa Všeobecného súdu Komisia z toho v odôvodnení 129 tohto rozhodnutia vyvodzuje záver, že dotknuté opatrenie je „z technologického hľadiska neutrálne“, a nemá za následok posilnenie postavenia výrobcov elektriny z fosílnych palív.
- 111 V bode 146 napadnutého rozsudku však Všeobecný súd najmä potvrdil, že v čase, keď Komisia uskutočnila svoje predbežné preskúmanie dotknutého opatrenia, bola schopná analyzovať prvky, ktoré umožňujú skúmať nielen súčasnú úlohu riadenia dopytu, ale aj skúmať jeho skutočný potenciál.
- 112 V bode 152 napadnutého rozsudku uviedol, že posúdenia uvedené v odôvodneniach 122, 128 a 129 sporného rozhodnutia, pripomenuté v bodoch 150 a 151 tohto rozsudku, ako aj v bodoch 109 a 110 tohto rozsudku „[neboli] takej povahy, aby umožnili Komisii zbaviť sa pochybností vyplývajúcich z dôkazov, ktoré už mala alebo ktorými mohla disponovať v čase, keď prijala [sporné] rozhodnutie“.
- 113 Všeobecný súd v bode 154 uvedeného rozsudku dodal, že „vzhľadom na dostupné dôkazy a s prihliadnutím na úlohu riadenia dopytu sa [Komisia] v predmetnom prípade nemohla uspokojiť len s ‚otvorenou povahou‘ opatrenia, a v dôsledku toho dospieť k záveru o jeho neutralite z technologického hľadiska bez toho, aby podrobnejšie preskúmala existenciu a účinnosť zohľadnenia tohto technologického riešenia v rámci trhu s kapacitou“.
- 114 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 155 napadnutého rozsudku najmä uviedol, že žiadna skutočnosť uvedená v spornom rozhodnutí neumožňuje preukázať, že Komisia by viedla svoje vlastné preskúmanie, pokiaľ ide o skutočné zohľadnenie riadenia dopytu. Uviedol „napríklad“, že na žiadnom mieste sporného rozhodnutia sa neodkazovalo na odhad 3 gigawattov (GW) potenciálu riadenia dopytu uvádzaný spoločnosťou National Grid. Všeobecný súd sa teda domnieval, že Komisia prijala informácie a predpoklady predložené Spojeným kráľovstvom.
- 115 V bode 156 napadnutého rozsudku dodal, že nemožno vylúčiť, že „ak by Komisia vykonala svoje vlastné preskúmanie potenciálu riadenia dopytu najmä s cieľom pýtať sa na podmienky zohľadnenia odhadov spoločnosti National Grid alebo iných zdrojov alebo pýtať sa na dôvody úspechu amerických príkladov, podmienky účasti prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu by boli odlišné“.
- 116 Práve na základe týchto úvah Všeobecný súd v bode 158 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že „dostupné informácie, pokiaľ ide o potenciál riadenia dopytu..., [mohli] predstavovať nepriamy dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti [dotknutého opatrenia] s vnútorným trhom, o ktorých nemožno v zmysle [sporného] rozhodnutia konštatovať, že boli odstránené v rámci predbežného preskúmania zo strany Komisie“.
- 117 Tento záver Všeobecného súdu vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia.

- 118 V tejto súvislosti treba pripomenúť, ako vyplýva z judikatúry citovanej v bode 39 tohto rozsudku, že účastníkovi konania, ktorý sa domáha zrušenia rozhodnutia Komisie o nevznesení námietok, prináleží predložiť dôkazy, ktoré mu umožnia preukázať, že posúdenie dostupných informácií a skutočností muselo vyvolať pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 119 Z úvah napadnutého rozsudku pripomenutých v bodoch 111 až 115 tohto rozsudku pritom vyplýva, že Všeobecný súd neoveril, či sa spoločnosti Tempus podarilo preukázať, že posúdenie dostupných informácií a skutočností muselo vyvolať pochybnosti Komisie o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom, ktoré ju mali viesť k uskutočneniu svojho vlastného preskúmania tohto potenciálu, a to prípadne po začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Všeobecný súd skôr uložil tejto inštitúcii povinnosť vyhľadať skutočnosti, ktoré idú nad rámec „dostupných informácií, pokiaľ ide o potenciál riadenia dopytu“, na ktoré odkazuje bod 158 napadnutého rozsudku.
- 120 Všeobecný súd najmä neuviedol ani konkrétny bod, ktorého sa mali týkať pochybnosti Komisie, ani konkrétnu skutočnosť, ktorá mala vyvolať takéto pochybnosti. Okrem toho treba konštatovať, že hoci Všeobecný súd v bodoch 136 až 145 napadnutého rozsudku odkázal na niektoré skutočnosti týkajúce sa potenciálu riadenia dopytu, ktoré Komisia mohla zohľadniť, zo znenia tejto časti napadnutého rozsudku nevyplýva, že by niektorá z týchto skutočností mohla u Komisie vyvolať pochybnosti o skutočnom zohľadnení potenciálu riadenia dopytu pri návrhu dotknutého opatrenia, a teda aj o zlučiteľnosti tohto opatrenia s vnútorným trhom.
- 121 Pokiaľ ide konkrétnejšie o správu PTE, ktorej výňatky sú citované v bodoch 142 a 145 napadnutého rozsudku, je pravda, že Všeobecný súd v bode 143 tohto rozsudku uviedol, že analýza PTE „zdôrazň[ovala] naliehavú potrebu stanoviť primerané stimuly umožňujúce riadeniu dopytu, aby sa efektívne zúčastňoval na trhu s kapacitou s ohľadom na všetok svoj potenciál“ a že „PTE vyjad[r]ilo poľutovanie nad tým, že doposiaľ neexistuje organizácia schopná získať údaje potrebné na pochopenie a zhromažďovanie informácií týkajúcich sa potenciálu riadenia dopytu v jeho jednotlivých aspektoch, hoci niektoré už [boli] k dispozícii“. V bode 147 uvedeného rozsudku dodal, že Komisia vedela o ťažkostiach, ktoré uvádza PTE, pokiaľ ide o zohľadnenie potenciálu riadenia dopytu v rámci trhu s kapacitou.
- 122 Hoci tieto úvahy svedčia o určitej ťažkosti pri odhade potenciálu riadenia dopytu, nemôžu však preukázať, že dotknuté opatrenie tento potenciál nezohľadňuje alebo dostatočne nezohľadňuje, a teda musí vyvolať pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s vnútorným trhom. Ako totiž Všeobecný súd sám pripomenul v bodoch 136, 137 a 150 napadnutého rozsudku, Spojené kráľovstvo si bolo vedomé nevyhnutnosti účasti na riadení dopytu na trhu s kapacitou a niektoré prvky dotknutého opatrenia boli vytvorené tak, aby túto účasť zaručili. Všeobecný súd však nevysvetlil, z akých dôvodov mala mať Komisia pochybnosti o dostatočnosti a primeranosti týchto dôkazov.
- 123 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvej výhrade druhej časti jediného odvolacieho dôvodu Komisie treba vyhovieť.
- 124 V rámci druhej výhrady uvedenej na podporu tejto časti jediného odvolacieho dôvodu Komisia v prvom rade spochybňuje niektoré úvahy analýzy vykonanej Všeobecným súdom v bodoch 160 až 192 napadnutého rozsudku, ktorá sa týka otázky doby platnosti zmlúv o kapacite, analýzy, na základe ktorej Všeobecný súd v bode 193 tohto rozsudku konštatoval, že rozdiel medzi dobou

platnosti zmlúv o kapacite uzatváraných s prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu a dobou platnosti zmlúv uzatváraných s výrobcami elektrickej energie predstavuje nepriamy dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.

- 125 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v bodoch 165 až 168 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, pričom toto konštatovanie nebolo v rámci tohto odvolania spochybnené, že dotknuté opatrenie neposkytuje prevádzkovateľom v oblasti riadenia dopytu žiadnu možnosť uzatvoriť zmluvy o kapacite s dobou platnosti dlhšou ako jeden rok, zatiaľ čo poskytovatelia kapacity, ktorí vynaložia výdavky na úroveň nevyhnutnú na obnovu existujúcej elektrárne alebo na vybudovanie novej elektrárne, boli oprávnení získať zmluvy s dobou platnosti najviac tri roky alebo pätnásť rokov.
- 126 V bode 169 napadnutého rozsudku Všeobecný súd v tejto súvislosti uviedol, že Komisia potvrdila stanovisko Spojeného kráľovstva, podľa ktorého nové výrobné kapacity alebo výrobné kapacity, ktoré sa majú obnoviť, a ktoré si vyžadujú vysoké investičné náklady, odôvodňuje ich oprávnenosť uzatvoriť zmluvy o kapacite s dlhšou dobou platnosti s cieľom umožniť hospodárskym subjektom získať potrebné financovanie, zatiaľ čo prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu potrebovali menšie kapitálové výdavky. Všeobecný súd po podrobnej analýze, či bol uvedený postup Komisie dôvodný, dospel v bode 180 tohto rozsudku k záveru, že rozhodujúcim kritériom podľa dotknutého opatrenia na účely určenia hospodárskych subjektov oprávnených uzatvoriť zmluvy o kapacite s dobou platnosti viac ako jeden rok je úroveň kapitálových výdavkov a ťažkosti s financovaním.
- 127 Všeobecný súd sa preto v bode 181 napadnutého rozsudku domnieval, že bolo potrebné preskúmať, aký čas bol potrebný na umožnenie každej kategórii poskytovateľov kapacity v plnej miere zúčastniť sa na trhu s kapacitou, a to s ohľadom na ich investičné výdavky a ťažkosti s financovaním, s cieľom dodržať povinnosť poskytnúť vhodné stimuly všetkým hospodárskym subjektom a že teda Komisii prináležalo overiť, či vyhradenie zmlúv o kapacite s dobou platnosti dlhšou ako jeden rok niektorým technológiám malo diskriminačnú povahu a bolo v rozpore s cieľom zaviesť trh s kapacitou, ktorý je z technologického hľadiska neutrálny.
- 128 V bode 182 napadnutého rozsudku a opakovane v bode 192 tohto rozsudku však Všeobecný súd konštatoval, že Komisia potvrdila stanovisko Spojeného kráľovstva, podľa ktorého nebolo potrebné uzatvoriť zmluvy o kapacite s dobou platnosti dlhšou ako jeden rok s prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu bez preskúmania, či si ich kapitálové výdavky a ich ťažkosti s financovaním môžu vyžadovať, aby im bola poskytnutá možnosť uzatvoriť takéto zmluvy.
- 129 Z dôvodov uvedených v bodoch 183 až 191 napadnutého rozsudku však nevyplýva, že Tempus preukázala, ako to vyžaduje judikatúra citovaná v bode 39 tohto rozsudku, že posúdenie informácií a skutočností, ktoré mala Komisia k dispozícii, muselo u nej vyvolať pochybnosti o dôvodnosti stanoviska Spojeného kráľovstva.
- 130 V bode 187 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd sám konštatoval, že tak Tempus, ako aj UK Demand Response Association (UKDRA, Združenie pre riadenie dopytu v Spojenom kráľovstve), ktoré predložilo Komisii pripomienky, priznali, že noví prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu nevyhnutne nemali rovnaké kapitálové výdavky ako výrobcovia budujúci nové elektrárne. Okrem toho z bodu 188 tohto rozsudku vyplýva, že ani Tempus, ani UKDRA nepredložili Komisii v tejto súvislosti podrobné informácie.

- 131 Je pravda, že Všeobecný súd sa v tom istom bode 188 domnieval, že samotná Komisia musí vyhľadať relevantné informácie a že teda na preukázanie existencie pochybností v zmysle článku 4 ods. 4 nariadenia č. 659/1999 postačuje, aby Tempus preukázala, že Komisia nevyhľadala a nepreskúmala starostlivo a nestranné všetky relevantné skutočnosti.
- 132 Z dôvodov uvedených v bodoch 48 až 51 tohto rozsudku však vyplýva, že táto úvaha vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.
- 133 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa tým, že v bode 193 napadnutého rozsudku rozhodol, že rozdiel medzi dobou platnosti zmlúv o kapacite uzatváraných s prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu a zmlúv uzatváraných s výrobcami predstavuje nepriamy dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.
- 134 V druhom rade sa Komisia domnieva, že Všeobecný súd sa na účely preukázania existencie pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom nesprávne opiera o metódu krytia nákladov, ktorá má, ako bolo pripomenuté v bode 11 tohto rozsudku, za cieľ zabezpečiť financovanie nákladov vynaložených na odmenu za kapacity prostredníctvom poplatku uplatňovaného na poskytovateľov elektrickej energie určeného v závislosti od ich podielu na trhu a vypočítaného na základe dopytu zaznamenaného medzi 16.00 hod. a 19.00 hod. cez týždeň od novembra do februára.
- 135 Ako vyplýva z bodu 203 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd sa domnieval, že metóda krytia nákladov je relevantná osobitne na posúdenie primeranej povahy dotknutého opatrenia, teda určenia, či výška poskytnutej pomoci bola obmedzená na minimum potrebné na dosiahnutie očakávaného výsledku.
- 136 Na odôvodnenie tejto úvahy Všeobecný súd v bodoch 204 a 205 napadnutého rozsudku v podstate uviedol, že výška pomoci poskytnutej na základe dotknutého opatrenia závisí od objemu kapacity umiestňovanej na aukcie prostredníctvom trhu s kapacitou a od zúčtovacej ceny aukcií. Spresnil, že v rozsahu, v akom sa objem kapacity umiestňovanej na aukcie určuje s prihliadnutím na špičky dopytu, platí, že čím sú špičky dopytu nižšie, tým je nižší objem kapacity umiestňovanej na aukcie, a teda je nižšia aj výška pomoci.
- 137 Keďže poplatok uplatňovaný na dodávateľov sa vypočítava na základe dopytu po elektrickej energii, predstavuje stimul na zníženie spotreby elektrickej energie, čo zase znižuje tak objem kapacity umiestňovanej na aukcie s cieľom riešiť špičku dopytu, ako aj zúčtovaciu cenu aukcií, čo v konečnom dôsledku vedie k zníženiu výšky pomoci.
- 138 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 206 napadnutého rozsudku konštatoval, že hoci Spojené kráľovstvo pôvodne navrhovalo počítať výšku poplatku na základe podielu na trhu dodávateľov elektrickej energie v rámci dopytu po elektrickej energii zaznamenaného počas takzvaných období „triády“, teda počas troch polhodinových období, kedy bola zaznamenaná najvyššia ročná spotreba elektriny v Spojenom kráľovstve v období od novembra do februára, po verejnej konzultácii napokon zmenilo metódu výpočtu poplatku a prijalo metódu opísanú v bode 134 tohto rozsudku.
- 139 Ako vyplýva z bodu 207 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd sa domnieval, že pokiaľ ide o zmenu metódy výpočtu poplatku určeného na financovanie pomoci, Komisia potvrdila stanovisko Spojeného kráľovstva bez toho, aby preskúmala dopady tejto zmeny na celkovú výšku pomoci, a teda na primeranú povahu dotknutého opatrenia.

- 140 Okrem toho v bode 210 napadnutého rozsudku Komisii vytkol, že neoverila, či nová metóda krytia nákladov skutočne zachováva ekvivalentný stimul na znižovanie spotreby elektrickej energie v čase špičky dopytu, a to najmä prostredníctvom podpory rozvoja riadenia dopytu.
- 141 V bode 211 tohto rozsudku dodal, že Komisia ani neoverila, či prijatá metóda krytia nákladov ovplyvňuje prístup na trh, a to najmä pokiaľ ide o prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, osobitne zvýšením prekážok vstupu na trh a expanzie vyplývajúcej zo silného postavenia vertikálne integrovaných poskytovateľov. Všeobecný súd v tejto súvislosti odkázal na bod 92 usmernenia 2014 – 2020.
- 142 Všeobecný súd preto dospel v bode 213 napadnutého rozsudku k záveru, že Komisii prináležalo preskúmať prípadný vplyv zmeny metódy krytia nákladov na primeranú povahu dotknutého opatrenia, a teda jej zlučiteľnosť s vnútorným trhom. Dospel preto k záveru, že skutočnosť, že Komisia nemala k dispozícii úplné informácie, pokiaľ ide o dôsledky zmeny metódy krytia nákladov v rámci predbežného preskúmania, predstavuje dodatočný nepriamy dôkaz o existencii pochybností, pokiaľ ide o zlučiteľnosť dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 143 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia môže prijímať usmernenia a stanoviť tak kritériá, na základe ktorých bude posudzovať zlučiteľnosť štátnej pomoci, ktorú členské štáty plánujú poskytnúť, s vnútorným trhom. Prijatím takých pravidiel postupu a oznámením prostredníctvom ich uverejnenia, že odteraz ich bude uplatňovať na príslušné prípady, sa Komisia sama obmedzuje pri výkone svojej právomoci voľnej úvahy a v zásade sa nemôže od týchto pravidiel odchýliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú rovnosť zaobchádzania alebo ochrana legitímnej dôvery (rozsudok z 29. júla 2019, Bayerische Motoren Werke a Freistaat Sachsen/Komisia, C-654/17 P, EU:C:2019:634, body 81 a 82, ako aj citovaná judikatúra).
- 144 V prejednávanej veci je nesporné, že podľa usmernenia 2014 – 2020 predstavuje primeranosť opatrenia pomoci jedno z relevantných kritérií na posúdenie jeho zlučiteľnosti s jednotným trhom.
- 145 Keďže metóda krytia zahŕňa poplatok, a to daň platenú dodávateľmi elektrickej energie, Komisia tiež poukázala na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej na to, aby sa daň mohla považovať za neoddeliteľnú súčasť opatrenia pomoci, musí na základe relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy existovať vzťah záväzného určenia medzi daňou a pomocou v tom zmysle, že príjem z dane je povinne určený na financovanie pomoci. Pokiaľ takýto vzťah existuje, výťažok z dane priamo ovplyvňuje význam pomoci a v dôsledku toho posúdenie zlučiteľnosti tejto pomoci s vnútorným trhom (rozsudky z 27. októbra 2005, Distribution Casino France a i., C-266/04 až C-270/04, C-276/04 a C-321/04 až C-325/04, EU:C:2005:657, bod 40, ako aj z 3. marca 2020, Vodafone Magyarorszá, C-75/18, EU:C:2020:139, bod 27).
- 146 V prejednávanej veci síce z napadnutého rozsudku nevyplýva, že výnos z poplatku uloženého v rámci metódy krytia je nevyhnutne určený na financovanie dotknutého opatrenia, avšak spôsoby výpočtu tohto poplatku môžu ovplyvniť výšku pomoci, ako to v podstate konštatoval Všeobecný súd v bodoch 203 až 205 napadnutého rozsudku.

- 147 Možno totiž dôvodne predpokladať, že dodávatelia elektrickej energie, ktorí sú dlžníkmi poplatku, prenesú bremeno tohto poplatku v celom rozsahu alebo sčasti na svojich zákazníkov, takže poplatok sa môže v konečnom dôsledku dotknúť spotreby elektriny a viesť k jej obmedzeniu. To zasa znamená obmedzenie požadovaných kapacít a v dôsledku toho pomoci poskytnutej v rámci dotknutého opatrenia na zabezpečenie týchto kapacít.
- 148 Z toho vyplýva, že Všeobecnému súdu nemožno vytýkať, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnieval, že zvolená metóda krytia nákladov mohla byť relevantná na posúdenie proporcionality dotknutého opatrenia, a teda jeho zlučiteľnosti s vnútorným trhom.
- 149 Po tomto spresnení treba overiť, či Všeobecný súd dôvodne dospel k záveru, ako to urobil v bode 213 napadnutého rozsudku, že neexistencia „úplných informácií, pokiaľ ide o dôsledky zmeny metódy krytia nákladov“, predstavuje nepriamy dôkaz o existencii pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 150 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Komisii prináležalo posúdiť zlučiteľnosť dotknutého opatrenia s vnútorným trhom, a nie porovnať toto opatrenie s iným opatrením, ktoré predtým plánovalo Spojené kráľovstvo. Z toho vyplýva, že samotnú skutočnosť, že metóda financovania dotknutého opatrenia bola zmenená v porovnaní s pôvodne plánovanou metódou, nemožno samu osebe považovať za spôsobilú odôvodniť existenciu pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 151 Na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd rozhodol v bode 210 napadnutého rozsudku, nebolo potrebné, aby Komisia overila, či nová metóda krytia nákladov stanovená dotknutým opatrením zachováva stimul na zníženie spotreby elektrickej energie, ktorý by bol rovnaký ako ten, ktorý by bol výsledkom pôvodne zamýšľanej metódy.
- 152 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 213 napadnutého rozsudku rozhodol, že neexistencia úplných informácií, pokiaľ ide o dôsledky zmeny metódy krytia nákladov, predstavuje nepriamy dôkaz o existencii pochybností spôsobilých odôvodniť začatie konania vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa dotknutého opatrenia Komisiou.
- 153 Po tretie Komisia spochybňuje niektoré z odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré sa týkajú podmienok účasti na trhu s kapacitou prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu. Všeobecný súd po analýze troch skupín tvrdení predložených spoločnosťou Tempus dospel v bode 259 napadnutého rozsudku k záveru, že vzájomné pôsobenie medzi aukciami T-4 a aukciami T-1, ako aj niektoré podmienky účasti prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu na trhu s kapacitou mali Komisiu viesť k tomu, aby mala pochybnosti, a to jednak pokiaľ ide o schopnosť dotknutého opatrenia dosiahnuť ciele uvádzané Spojeným kráľovstvom v oblasti podpory rozvoja riadenia dopytu a jednak pokiaľ ide o jeho zlučiteľnosť s požiadavkami usmernenia 2014 – 2020 v oblasti primeraných stimulov pre prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, a teda zlučiteľnosť dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 154 Tento záver je v podstate založený na dvoch dôvodoch Všeobecného súdu, ktoré Komisia spochybňuje.
- 155 Po prvé Všeobecný súd v bode 243 napadnutého rozsudku pripustil, že organizácia aukcií T-1 môže podporiť rozvoj riadenia dopytu, avšak dodal, že Komisia mala mať pochybnosti o rozsahu tohto stimulačného účinku vzhľadom na obmedzený objem kapacity vyhradenej pre aukcie T-1

a neexistenciu výslovného právneho ustanovenia, ktoré by potvrdzovalo zábezpeku Spojeného kráľovstva zaobstaráť si aspoň 50 % objemu vyhradeného pre tieto aukcie, ako bolo konštatované v bode 242 napadnutého rozsudku.

- 156 Ako však pripomína Komisia, v odôvodnení 46 sporného rozhodnutia vzala na vedomie záväzok Spojeného kráľovstva zaobstaráť na T-1 aukciách aspoň 50 % objemu kapacity vyhradenej pred štyrmi rokmi.
- 157 Takýto záväzok je neoddeliteľnou súčasťou dotknutého opatrenia, voči ktorému sa Komisia sporným rozhodnutím rozhodla, že nevznesie námietky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júna 2013, Ryanair/Komisia, C-287/12 P, neuvverejnený, EU:C:2013:395, bod 67).
- 158 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 170 svojich návrhov, že ak by Spojené kráľovstvo malo poskytnúť takú pomoc, ako je pomoc stanovená v dotknutom opatrení, bez dodržania tohto záväzku, sporné rozhodnutie by sa na uvedenú pomoc nevzťahovalo a nemohla by byť teda považovaná za schválenú Komisiou.
- 159 Otázka, či Spojené kráľovstvo stanovilo záväzok uvedený v odôvodnení 46 sporného rozhodnutia výslovne v ustanovení svojho vnútroštátneho práva, tak nie je relevantná na posúdenie zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom. Neexistencia takéhoto ustanovenia preto nemohla byť na rozdiel od toho, ako rozhodol Všeobecný súd, zdrojom pochybností v tejto súvislosti.
- 160 Treba dodať, že v bode 241 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že objem kapacity vyhradenej pre aukcie T-1 bol obmedzený v porovnaní s objemom kapacity umiestňovanej na aukcie T-4 a že navyše aukcie T-1 neboli vyhradené len pre prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu.
- 161 Tieto úvahy však samy osebe nemôžu odôvodniť existenciu pochybností o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom z dôvodu údajného diskriminačného alebo nevýhodného zaobchádzania s prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu.
- 162 Na jednej strane sa Spojené kráľovstvo zaviazalo zaobstaráť na aukciách T-1 aspoň 50 % vyhradeného objemu, takže je ťažké pochopiť dôvody, pre ktoré Všeobecný súd kvalifikoval objem kapacity vyhradenej pre aukcie T-1 ako „obmedzený“. Na druhej strane skutočnosť, že všetci prevádzkovatelia sa môžu zúčastniť aukcií T-1, neznamená, že prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu podliehajú nevýhodnému alebo diskriminačnému zaobchádzaniu.
- 163 Po druhé Komisia spochybňuje dôvody uvedené v bodoch 256 a 257 napadnutého rozsudku, ktoré viedli Všeobecný súd v bode 258 tohto rozsudku k záveru, že Komisia mala mať pochybnosti, pokiaľ ide o dôvodnosť tvrdenia, podľa ktorého stanovenie minimálnej prahovej hodnoty účasti na aukciách Spojeným kráľovstvom na 2 MW predstavuje opatrenie podporujúce rozvoj riadenia dopytu.
- 164 V tejto súvislosti treba uviesť, ako vyplýva z bodu 255 napadnutého rozsudku, že Spojené kráľovstvo vo svojom oznámení dotknutého opatrenia prezentovalo minimálnu prahovú hodnotu účasti 2 MW ako nízku v porovnaní s prahovou hodnotou účasti, ktorú prijala National Grid v rámci iných opatrení, a teda ako jedno z opatrení, ktoré umožňujú stimulovať prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, aby sa zúčastnili na trhu s kapacitou.

- 165 Z napadnutého rozsudku však nevyplýva, že toto tvrdenie Spojeného kráľovstva bolo spochybnené v rámci pripomienok spontánne predložených Komisii. Okrem toho Komisia v odôvodneniach 16 a 17 sporného rozhodnutia iba spomenula prahovú hodnotu 2 MW, pričom sa nevyjadrila k tomu, či je pre prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu priaznivá alebo nepriaznivá.
- 166 Ako vyplýva z bodu 253 napadnutého rozsudku, až v odpovedi na tvrdenia, ktoré Komisia uviedla vo svojom vyjadrení k žalobe na Všeobecnom súde, Tempus tvrdí, že stanovenie minimálnej prahovej hodnoty na 2 MW predstavuje prekážku účasti prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu na trhu s kapacitou.
- 167 Všeobecný súd po tom, čo v bode 254 napadnutého rozsudku rozhodol, že tvrdenie spoločnosti Tempus je prípustné napriek jeho predloženiu v pokročilom štádiu konania, na jednej strane v bode 256 tohto rozsudku konštatoval, že prahová hodnota účasti na trhu s kapacitou PJM, ktorý Spojené kráľovstvo vo svojom oznámení výslovne považuje za referenčný, a to na podporu svojho tvrdenia, podľa ktorého dotknuté opatrenie umožňuje rozvoj sektoru riadenia dopytu, bola len 100 kW, teda 20-krát nižšia.
- 168 Na druhej strane Všeobecný súd v bode 257 napadnutého rozsudku uviedol, že hoci je pravda, že prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu majú skutočne možnosť zoskupiť viacero prevádzok s cieľom dosiahnuť minimálnu prahovú hodnotu 2 MW, musia zaplatiť zábezpeku ponuky za celé 2 MW, ak čo i len minimálna časť tohto objemu pozostáva z nepotvrdených kapacít riadenia dopytu. Podľa názoru Všeobecného súdu môže výška zábezpeky ponuky predstavovať prekážku vstupu nových prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu.
- 169 Práve na základe týchto úvah Všeobecný súd v bode 258 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že Komisia mala mať pochybnosti, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého stanovenie minimálnej prahovej hodnoty účasti na 2 MW predstavuje opatrenie na podporu rozvoja riadenia dopytu.
- 170 Bez potreby preskúmať, či Všeobecný súd správne rozhodol, že tvrdenie spoločnosti Tempus týkajúce sa minimálnej prahovej hodnoty účasti je prípustné, čo Komisia spochybňuje, treba po prvé poznamenať, ako uviedol generálny advokát v bode 177 svojich návrhov, že prahová hodnota pre účasť spoločnosti National Grid v rámci iných opatrení bola skutočne vyššia ako 2 MW. Preto tvrdenie Spojeného kráľovstva uvedené v bode 255 napadnutého rozsudku nebolo nepresné, čo Všeobecný súd ani netvrdil.
- 171 Po druhé Všeobecný súd v bode 256 napadnutého rozsudku nijako nevysvetlil dôvody, ktoré by mohli odôvodniť porovnanie medzi prahovou hodnotou pre účasť na trhu s kapacitou PJM a prahovou hodnotou stanovenou v rámci dotknutého opatrenia. Skutočnosť uvádzaná Všeobecným súdom, že Spojené kráľovstvo odkázalo na trh s kapacitou PJM na podporu svojho tvrdenia, podľa ktorého toto opatrenie umožňuje rozvoj sektoru riadenia dopytu, nemôže sama osebe odôvodniť takéto porovnanie.
- 172 Po tretie treba konštatovať, že Všeobecný súd v bode 258 napadnutého rozsudku iba uviedol, že Komisia mala mať pochybnosti, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého stanovenie minimálnej prahovej hodnoty účasti na 2 MW predstavuje opatrenie na podporu rozvoja riadenia dopytu.

- 173 Aj za predpokladu, že by pochybnosti o priaznivej povahe pre rozvoj riadenia dopytu stanovenia minimálnej prahovej hodnoty pre účasť na 2 MW boli dôvodné, táto okolnosť nevyhnutne neznamená, že uvedená prahová hodnota je pre takéto rozvoj nepriaznivá v tom zmysle, že predstavuje významnú prekážku účasti prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu na trhu s kapacitou.
- 174 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že záver Všeobecného súdu uvedený v bode 259 napadnutého rozsudku a pripomenutý v bode 153 tohto rozsudku nemožno odôvodniť úvahami uvedenými v bodoch 242 až 243 tohto rozsudku týkajúcimi sa neexistencie ustanovenia vnútroštátneho práva Spojeného kráľovstva, ktoré by zabezpečovalo umiestniť na aukciu T-1 aspoň 50 % kapacity vyhradenej pred štyrmi rokmi, ani úvahami uvedenými v bodoch 256 až 258 napadnutého rozsudku, ktoré sa týkajú pochybností, ktoré mala mať Komisia v súvislosti s otázkou týkajúcou sa priaznivej povahy stanovenia minimálnej prahovej hodnoty pre účasť na trhu s kapacitou pre prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu na 2 MW.
- 175 V dôsledku toho, keďže záver uvedený v bode 259 napadnutého rozsudku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, treba druhej časti jediného odvolacieho dôvodu vyhovieť.
- 176 Keďže obe časti jediného odvolacieho dôvodu sú dôvodné, treba napadnutý rozsudok zrušiť.

O žalobe na Všeobecnom súde

- 177 V súlade s článkom 61 prvým odsekom druhou vetou Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže tento súd v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje.
- 178 V prejednávanej veci najmä vzhľadom na okolnosť, že žaloba o neplatnosť, ktorú podala Tempus vo veci T-793/14, je založená na žalobných dôvodoch, ktoré boli predmetom kontradiktórnej diskusie pred Všeobecným súdom a ktorých preskúmanie si nevyžaduje prijatie žiadneho dodatočného opatrenia na zabezpečenie priebehu konania alebo preskúmanie spisu, sa Súdny dvor domnieva, že stav konania dovoľuje, aby sám vydal konečný rozsudok (pozri analogicky rozsudok z 8. septembra 2020, Komisia a Rada/Carreras Sequeros a i., C-119/19 P a C-126/19 P, EU:C:2020:676, bod 130).
- 179 Na podporu svojej žaloby uvádza Tempus, ako dotknutá osoba s cieľom zabezpečiť ochranu procesných práv, ktoré vyvodzuje z článku 108 ods. 2 ZFEÚ a článku 6 ods. 1 nariadenia č. 659/1999, dva dôvody, pričom prvý je založený na porušení článku 108 ods. 2 ZFEÚ, na porušení zásad zákazu diskriminácie, proporcionality a ochrany legitímnej dôvery, ako aj na nesprávnom posúdení skutkového stavu, a druhý na nedostatku odôvodnenia.

O prvom žalobnom dôvode

- 180 Prvý žalobný dôvod sa delí na sedem častí. Na podporu prvej časti založenej na nesprávnom posúdení potenciálu riadenia dopytu Tempus uvádza skutočnosti preskúmané Všeobecným súdom v bodoch 136 až 158 napadnutého rozsudku pod názvom „Dostupné dôkazy týkajúce sa potenciálu riadenia dopytu“. Z dôvodov uvedených v bodoch 117 až 122 tohto rozsudku však tieto skutočnosti nemôžu preukázať, že posúdenie potenciálu riadenia dopytu muselo vyvolať

pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom a že tieto pochybnosti mali viesť Komisiu k začatiu konania vo veci formálneho zisťovania. Prvá časť prvého žalobného dôvodu sa teda musí zamietnuť.

- 181 V rámci druhej časti prvého žalobného dôvodu Tempus uvádza skutočnosti preskúmané Všeobecným súdom v bodoch 160 až 193 napadnutého rozsudku pod názvom „O dobe platnosti zmlúv o kapacite“. Z bodov 129 až 133 tohto rozsudku pritom vyplýva, že tieto skutočnosti nepreukazujú, že Komisia mala mať pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom. Preto druhá časť prvého žalobného dôvodu musí byť tiež zamietnutá.
- 182 V tretej časti prvého žalobného dôvodu Tempus v podstate tvrdí, že podmienky účasti na jednotlivých aukciách stanovené dotknutým opatrením boli také, že viedli k faktickému vylúčeniu prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu z prvých T-4 aukcií. Túto časť treba zamietnuť ako nedôvodnú z dôvodov uvedených v bodoch 231 až 235 napadnutého rozsudku, s čím sa Súdny dvor stotožňuje.
- 183 Vo štvrtej časti Tempus uvádza tvrdenia týkajúce sa metódy krytia nákladov, ako sú zhrnuté v bodoch 194 až 197 napadnutého rozsudku. Z dôvodov uvedených v bodoch 150 a 151 tohto rozsudku však tieto tvrdenia nepreukazujú, že Komisia mala mať pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom. Štvrtý žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť.
- 184 V piatej časti Tempus tvrdí, že dotknuté opatrenie diskriminuje prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu tým, že rovnakým spôsobom zaobchádza so všetkými účastníkmi trvalých aukcií a všetkým ukladá povinnosť, vrátane týchto prevádzkovateľov, predkladať ponuky v súvislosti s incidentmi týkajúcimi sa kapacity s neurčitou dobou trvania.
- 185 Túto časť treba zamietnuť ako nedôvodnú. Je totiž nesporné, že povinnosť predložiť ponuku pokrývajúcu incidenty týkajúce sa kapacity s neurčitou dobou trvania platí pre všetkých prevádzkovateľov, pričom táto povinnosť sleduje cieľ, ako vysvetlila Komisia, dosiahnuť vyššiu úroveň bezpečnosti dodávok, než je úroveň, ktorú poskytujú ponuky obmedzené na pokrytie incidentov týkajúcich sa kapacity s fixnou dobou trvania. Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že existuje diskriminačné zaobchádzanie s prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu ani že Komisia mala mať pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom z dôvodu existencie povinnosti predložiť ponuku na incidenty týkajúce sa kapacity s neurčitou dobou trvania.
- 186 V šiestej časti Tempus tvrdí, že uloženie tej istej povinnosti týkajúcej sa zábezpeky ponuky všetkým účastníkom trhu s kapacitou môže spôsobiť problém vstupu na trh pre prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, a to z dôvodu, že tento sektor sa zatiaľ len vyvíja. Túto časť treba zamietnuť ako nedôvodnú z dôvodov uvedených v bodoch 249 až 252 napadnutého rozsudku, s čím sa Súdny dvor stotožňuje.
- 187 V siedmej časti napokon Tempus tvrdí, že dotknuté opatrenie vyvoláva pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s vnútorným trhom, pretože neodmeňuje prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu za obmedzenie strát pri prenose a distribúcii elektriny. Podľa tejto spoločnosti kapacita poskytovaná prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu neznižuje len celkový objem kapacity, ktorá sa požaduje a cirkuluje v rámci trhu s kapacitou, ale aj objem kapacity, ktorá sa stráca pri prenose a distribúcii elektriny, približne o 7 až 8 %. Tempus sa domnieva, že takéto úspory by

mali byť zahrnuté do odmeny prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu tak, aby sa vytvoril stimul na zvýšenie efektívnosti siete. Táto časť musí byť tiež zamietnutá z dôvodov uvedených v bodoch 263 až 266 napadnutého rozsudku, s čím sa Súdny dvor stotožňuje.

188 Prvý žalobný dôvod treba preto zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

189 Na podporu druhého žalobného dôvodu založeného na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia Tempus uvádza sedem tvrdení.

190 Po prvé, pokiaľ ide o posúdenie potenciálnej úlohy riadenia dopytu na trhu s kapacitou Spojeného kráľovstva, Tempus tvrdí, že sporné rozhodnutie obsahuje rozporuplné odôvodnenie. Zatiaľ čo totiž odôvodnenie 107 tohto rozhodnutia zmieňuje „poskytovateľov služieb riadenia dopytu na pokročilej úrovni“, v odôvodnení 131 uvedeného rozhodnutia sa uvádza, že sektor riadenia dopytu „sa len vyvíja“. Tento rozpor v odôvodnení preukazuje, že Komisia nesprávne posúdila úlohu, ktorú riadenie dopytu zohráva a môže zohrávať na trhu s kapacitou v Spojenom kráľovstve.

191 Po druhé, pokiaľ ide o dobu platnosti zmlúv, Tempus tvrdí, že Komisia nevysvetlila jednak to, prečo lehoty na realizáciu nových investícií, ktoré potrebovali prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu na poskytnutie kapacít, neboli zohľadnené, keďže v odôvodnení 134 sporného rozhodnutia sú uvedené len lehoty na realizáciu výrobcov, a jednak prečo sa domnieva, ako vyplýva z odôvodnenia 152 uvedeného rozhodnutia, že zmluvy, ktoré sú k dispozícii pre prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, majú „dostatočne dlhú dobu platnosti zmlúv o kapacite súvisiacich s novými investíciami“ a „umožňujú novým subjektom získať potrebné financovanie a znížiť tak riziko dominantného postavenia na trhu“.

192 Po tretie, pokiaľ ide o výber prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu medzi účasťou na prechodných aukciách alebo účasťou na trvalých aukciách, Tempus tvrdí, že hoci Komisia v odôvodnení 128 sporného rozhodnutia tvrdila, že prechodné aukcie majú zlepšiť riadenie dopytu, nevysvetlila, ako vzájomné vylúčenie týchto aukcií zlepšuje toto riadenie dopytu. Nevysvetlila ani, aká je nedostatočnosť „technickej výkonnosti potrebnej na vyriešenie problému primeranosti výroby“, ktorá by mohla odôvodniť takéto vylúčenie, ako to vyžaduje bod 232 písm. a) usmernenia 2014 – 2020.

193 Po štvrté, pokiaľ ide o metódu krytia nákladov, Komisia sa v spornom rozhodnutí obmedzila na preskúmanie otázky, či má dotknuté opatrenie akýkoľvek stimulačný účinok, aj keby bol tento účinok minimálny a nevhodný na riešenie zisteného zlyhania trhu čo najefektívnejšie a najhospodárnejšie. V dôsledku toho Komisia nepreskúmala problémy vyplývajúce zo skutočnosti, že zvolená metóda krytia nákladov nekladie dôraz na cenový signál voči spotrebiteľom za ich spotrebu energie počas obdobia dopytu triády, a nesplnila si tak svoju povinnosť odôvodnenia.

194 Po piate sa Komisia v spornom rozhodnutí nezaoberala skôr otázkou využívania zmlúv na pokrytie incidentov týkajúcich sa kapacity s neurčitou dobou trvania než zmlúv s fixnou dobou trvania v rámci trvalých aukcií.

- 195 Po šieste Komisia sa v uvedenom rozhodnutí nezaoberala ani otázkou požiadavky zábezpeky ponuky na aukciách, a teda nevysvetlila, prečo by prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu mali mať povinnosť poskytnúť rovnakú zábezpeku ako výrobcovia.
- 196 Po siedme sporné rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, pokiaľ ide o neexistenciu dodatočnej odmeny v prípade obmedzenia strát pri prenose a distribúcii elektriny prostredníctvom riadenia dopytu. Odôvodnenie 140 tohto rozhodnutia má charakter argumentácie v kruhu a nereaguje na prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu, ktorí namietajú, že zamedzenie stratám pri prenose a distribúcii zvyšuje kapacitu, ktorá je dostupná v sieti. Komisia mala vysvetliť, prečo je rozhodnutie nezohľadniť obmedzenie strát prostredníctvom podnikov v oblasti riadenia dopytu objektívne odôvodnené.
- 197 Komisia a Spojené kráľovstvo tvrdenia spoločnosti Tempus spochybujú.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 198 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry má byť odôvodnenie, ktoré sa vyžaduje podľa článku 296 ods. 2 ZFEÚ, prispôbené povahe dotknutého aktu, pričom má jasným a jednoznačným spôsobom uvádzať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala, umožňujúce dotknutým osobám spoznať odôvodnenia prijatého opatrenia a príslušnému súdu vykonávať svoje preskúmanie. Požiadavka odôvodnenia musí byť hodnotená vzhľadom na okolnosti daného prípadu, najmä na obsah aktu, na povahu uvádzaných dôvodov, ako aj na záujem, ktorý môžu mať na získaní takýchto vysvetlení osoby, ktorým je akt určený, alebo ďalšie osoby priamo a individuálne dotknuté týmto aktom. Nevyžaduje sa však, aby odôvodnenie uvádzalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 ZFEÚ, sa musí posudzovať nielen vzhľadom na znenie tohto aktu, ale aj vzhľadom na jeho kontext a všetky právne normy, ktoré upravujú dotknutú oblasť (rozsudky z 1. júla 2008, Chronopost a La Poste/UFEX a i., C-341/06 P a C-342/06 P, EU:C:2008:375, bod 88, ako aj z 22. decembra 2008, British Aggregates/Komisia, C-487/06 P, EU:C:2008:757, bod 172).
- 199 Pokiaľ ide konkrétne, ako v tomto prípade, o rozhodnutie o nevznesení námietok podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, Súdny dvor už mal príležitosť rozhodnúť, že také rozhodnutie sa musí prijať v krátkych lehotách, musí obsahovať iba dôvody, pre ktoré sa Komisia domnieva, že nemá závažné ťažkosti s posúdením zlučiteľnosti dotknutej pomoci s vnútorným trhom, a aj stručné odôvodnenie tohto rozhodnutia treba považovať za postačujúce na účely splnenia požiadavky uviesť primerané dôvody stanovenej v článku 296 ods. 2 ZFEÚ, pokiaľ však z neho jasne a jednoznačne vyplývajú dôvody, pre ktoré sa Komisia domnievala, že nemá závažné ťažkosti, pričom otázka dôvodnosti odôvodnenia je samostatnou záležitosťou (rozsudky z 15. júna 1993, Matra/Komisia, C-225/91, EU:C:1993:239, bod 48; z 22. decembra 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, body 65, 70 a 71, ako aj z 27. októbra 2011, Rakúsko/Scheucher-Fleisch a i., C-47/10 P, EU:C:2011:698, bod 111).
- 200 Práve vzhľadom na tieto úvahy treba postupne preskúmať sedem tvrdení, ktoré uvádza Tempus v rámci druhého žalobného dôvodu.
- 201 Pokiaľ ide o prvé tvrdenie, treba uviesť, že medzi odôvodnením 107 a odôvodnením 131 sporného rozhodnutia neexistuje žiadny rozpor. Zatiaľ čo odôvodnenie 107 totiž zhrňuje argumentáciu Spojeného kráľovstva týkajúcu sa nevyhnutného rozlišovania medzi prevádzkovateľmi v oblasti

riadenia dopytu na pokročilej úrovni a prevádzkovateľmi, ktorí túto úroveň ešte nedosiahli a ktorí potrebujú podporu, odôvodnenie 131 uvádza posúdenie Komisie, pokiaľ ide o primeranosť pomoci, a to posúdenie, podľa ktorého sa najmä sektor riadenia dopytu ako celok ešte len vyvíja.

- 202 Pokiaľ ide o druhé tvrdenie týkajúce sa odôvodnení 134 a 152 sporného rozhodnutia, treba konštatovať, že odôvodnenie 152, podľa ktorého dostatočne dlhá doba platnosti nových zmlúv o kapacite pre nové investície umožní novým účastníkom trhu zabezpečiť potrebné financovanie, je formulovaná všeobecne a neodkazuje na konkrétnu kategóriu prevádzkovateľov. Hoci z odôvodnenia 134 tohto rozhodnutia možno vyvodiť, že lehoty na realizáciu prevádzkovateľov v oblasti riadenia dopytu sú odlišné a prípadne kratšie ako lehoty iných typov prevádzkovateľov, nebolo tiež vzhľadom na judikatúru citovanú v bodoch 198 a 199 tohto rozsudku vôbec potrebné, aby Komisia v odôvodnení 152 uvedeného rozhodnutia osobitne odkázala na najvhodnejšiu dobu platnosti zmlúv, ktorú by prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu mohli uzatvoriť.
- 203 Pokiaľ ide o tretie tvrdenie týkajúce sa odôvodnenia 128 sporného rozhodnutia, treba uviesť, že Komisia v ňom uviedla, ako už bolo uvedené v odôvodneniach 88 až 94 tohto rozhodnutia, že Spojené kráľovstvo skúma alebo realizuje dodatočné opatrenia najmä na zlepšenie riadenia dopytu. Odôvodnenie 89 uvedeného rozhodnutia totiž odkazuje najmä na skutočnosť, že Spojené kráľovstvo sleduje možnosti riadenia dopytu. Z toho vyplýva, že Komisii nemožno vytýkať neexistenciu alebo nedostatok odôvodnenia tejto časti sporného rozhodnutia.
- 204 Otázka, či vzhľadom na skutočnosť, že prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu môžu uzavrieť zmluvu buď na prechodných aukciách, alebo na trvalých aukciách, ale nie na oboch typoch aukcií, dotknuté opatrenie umožnilo zlepšiť riadenie dopytu a rešpektovalo bod 232 písm. a) usmernenia 2014 – 2020, je otázkou dôvodnosti odôvodnenia, a teda zákonnosti sporného rozhodnutia, ktorá predstavuje odlišnú otázku od otázky dodržania podstatnej formálnej náležitosti, ktorú predstavuje povinnosť odôvodnenia (pozri analogicky rozsudok z 10. júla 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 181, ako aj citovanú judikatúru).
- 205 Okrem toho otázka uvedená v predchádzajúcom bode tohto rozsudku je predmetom tretej časti prvého žalobného dôvodu, ktorá, ako vyplýva z bodu 182 tohto rozsudku, bola zamietnutá.
- 206 Cieľom štvrtého tvrdenia spoločnosti Tempus, ktoré sa týka metódy krytia nákladov, nie je tiež spochybniť dodržanie povinnosti odôvodnenia zo strany Komisie, ale dôvodnosť odôvodnenia sporného rozhodnutia. Z bodu 183 tohto rozsudku však vyplýva, že tento argument bol zamietnutý.
- 207 Pokiaľ ide o piate tvrdenie týkajúce sa údajného opomenutia Komisie zaoberať sa v spornom rozhodnutí skôr otázkou využívania zmlúv o kapacite s neurčitou dobou trvania než zmlúv o kapacite s určitou dobou trvania, je pravda, že rozhodnutie vyžadovať zmluvy spadajúce do prvej kategórie, a nie do druhej kategórie, nebolo v spornom rozhodnutí analyzované. Ako však uviedol generálny advokát v bode 188 svojich návrhov, vzhľadom jednak na skutočnosť, že táto otázka nebola vznesená pred Komisiou v rámci predbežného preskúmania dotknutého opatrenia, a jednak vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bodoch 198 a 199 tohto rozsudku, nemožno Komisii vytýkať porušenie povinnosti odôvodnenia z dôvodu, že v spornom rozhodnutí na túto otázku osobitne neodkázala.

- 208 To isté v podstate z rovnakých dôvodov platí pre šieste tvrdenie spoločnosti Tempus založené na údajnom opomenutí Komisie vysvetliť v spornom rozhodnutí, prečo prevádzkovatelia v oblasti riadenia dopytu museli pre účasť na aukciách poskytnúť rovnakú zábezpeku ako výrobcovia elektrickej energie.
- 209 Odôvodnenie 26 sporného rozhodnutia vysvetľuje, že na účasť na aukciách musia potenciálne jednotky výroby alebo riadenia dopytu poskytnúť zábezpeku, aby doložili vážnosť ich účasti na aukciách a skutočný úmysel poskytnúť prevádzkovú jednotku najneskôr na začiatku roku dodania. Keďže otázka prípadného rozdielného zaobchádzania s prevádzkovateľmi v oblasti riadenia dopytu, pokiaľ ide o povinnosť poskytnúť zábezpeku, nebola vznesená v štádiu predbežného preskúmania, a to ani v pripomienkach predložených spontánne Komisii, nebola Komisia povinná na účely dodržania povinnosti odôvodnenia uviesť v spornom rozhodnutí dôvody, pre ktoré takéto rozdielne zaobchádzanie nebolo potrebné.
- 210 Pokiaľ ide napokon o otázku neexistencie dodatočnej odmeny na trhu s kapacitou v prípade obmedzenia strát pri prenose a distribúcii elektrickej energie prostredníctvom riadenia dopytu, treba pripomenúť, že v odôvodnení 140 sporného rozhodnutia sa Komisia domnievala, že vzhľadom na cieľ sledovaný dotknutým opatrením bola neexistencia dodatočnej odmeny prevádzkovateľom v oblasti riadenia dopytu z tohto dôvodu odôvodnená. Hoci je toto vysvetlenie pomerne stručné, stačí na to, aby bolo možné pochopiť dôvody, pre ktoré sa Komisia nedomnievala, že neexistencia takejto dodatočnej odmeny mohla vyvolať pochybnosti o zlučiteľnosti dotknutého opatrenia s vnútorným trhom.
- 211 Ako vyplýva z judikatúry pripomenutej v bode 204 tohto rozsudku, otázku dodržania povinnosti odôvodnenia, pokiaľ ide o túto časť sporného rozhodnutia, treba odlišovať od otázky dôvodnosti tohto odôvodnenia. Z bodu 187 tohto rozsudku pritom vyplýva, že tvrdenia spoločnosti Tempus týkajúce sa tejto poslednej otázky boli zamietnuté.
- 212 Z vyššie uvedeného vyplýva, že druhý žalobný dôvod treba zamietnuť, ako aj žalobu v celom rozsahu.

O trovách

- 213 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné alebo ak je dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou o veci, rozhodne aj o trovách konania.
- 214 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 184 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 215 Keďže v prejednávanej veci Tempus nemala úspech a Komisia navrhla zaviazat' ju na náhradu trov konania, ktoré vznikli v konaniach pred Všeobecným súdom a Súdnym dvorom, je opodstatnené uložiť spoločnosti Tempus povinnosť nahradiť trovy týchto konaní. Keďže Spojené kráľovstvo nepredložilo návrhy týkajúce sa trov konania, znáša svoje vlastné trovy konania.

216 Podľa článku 140 ods. 1 rokovacieho poriadku, ktorý je tiež uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, znášajú členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania, svoje vlastné trovy konania. V dôsledku toho Poľská republika ako vedľajší účastník konania pred Súdny dvorom znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

- 1. Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 15. novembra 2018, Tempus Energy a Tempus Energy Technology/Komisia (T-793/14, EU:T:2018:790), sa zrušuje.**
- 2. Žaloba vo veci T-793/14 sa zamietá.**
- 3. Tempus Energy Ltd a Tempus Energy Technology Ltd znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii v rámci konaní na Všeobecnom súde Európskej únie a na Súdnom dvore.**
- 4. Poľská republika a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy